

บทที่ 4

วิเคราะห์เปรียบเทียบเดี่ยวชุดด้วยเพลงสุรินทรากู 3 ชั้นระหว่าง⁻ทางครุหลวงໄพเราะເສີຍຂອກນทางครູປະເວຊ ກຸມຸກ

ในการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการประพันธ์ทำนองเดี่ยวชุดด้วยเพลงสุรินทรากู 3 ชั้นระหว่างทางครุหลวงໄพเราะເສີຍຂອກນทางครູປະເວຊ ກຸມຸກ ຜົວັບຂໍ້ມູນສຶກຍາໃນປະເດືອນຕົ່ວໂລງ

- ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ผู้ประพันธ์ได้ตกแต่งขึ้น
- ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษระหว่างทางชุดด้วยทั้งสอง
- การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ ຜົວັບກໍາຫນດເຮັກຊື່ເດືອນຕົ່ວໂລງ 3 ชັ້ນ
ทางครุหลวงໄพเราะເສີຍຂອງ ວ່າ ຂອດວັງ 1 ແລະ ກໍາຫນດເຮັກຊື່ເດືອນຕົ່ວໂລງ 3 ชັ້ນ
ทางครູປະເວຊ ກຸມຸກ ວ່າ ຂອດວັງ 2 ແລະ ໃນການສຶກຍາວິຄຣາະໜ້າຈະກ່າວລຶງລักษณะรูปแบบອອງ
ທຳນອງພັນ ລักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธີພິເສດຍ ແລ້ວນໍາມາສຶກຍາວິຄຣາະໜ້າເປົ້າມາ

การສຶກຍາວິຄຣາະໜ້າເປົ້າມາ ເພີ້ມການປະເທດຕົ່ວໂລງ 3 ชັ້ນ ຮະຫວ່າງ
ກາງຄຽວແລ້ວໄພເຮັດເສີຍຂອກນທີ່ກຸມຸກ

ກ່ອນ 1 ເທື່ອວຫານ ປະໂຍດທີ່ 1

ທຳນອງຫລັກ

- ດ ດ ດ	- ຮ ດ	- ທ ດ	- ພ ທ ລ	ທ ດ ທ ພ	- ທ - ຮ	- ດ - ທ	- ລ - ທ
---------	-------	-------	---------	---------	---------	---------	---------

ຂອດວັງ 1

-- ມ ມ	- ລ - ດ	ທ ລ ທ ດ	- ທ - ລ	- ທ - ທ	- ທ - ລ	- ດ - ທ	ລ ລ ທ ທ
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ຂອດວັງ 2

- - - -	- - - ດ	- - - ທ	- - - ລ	- ທ - ດ	ທ ຮ ດ - ທ	- ລ - ທ	ຮ ຮ ທ ທ
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงโดยการนำโครงสร้างของทำนองหลักมาเป็นแม่แบบในการขึ้นต้นบทประพันธ์ ทำนองเพลงของประโยชน์มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างของทำนองหลักอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงโดยการนำโครงสร้างของทำนองหลักมาเป็นแม่แบบในการขึ้นต้นบทประพันธ์ เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิชพิเศษ

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ใช้กลิวิชพิเศษด้วยการสะบัดคันชัก (ดดด) คือ การใช้คันชัก “เข้า-ออก-เข้า” ให้เกิดเป็น 3 หน่วยเสียงติดต่อกันอย่างรวดเร็วเพื่อทัดแทนตำแหน่งเสียง 1 พยางค์ จากนั้นดำเนินทำนองตามทำนองหลักในวรรคแรก ต่อเนื่องเข้าสู่วรรคที่สอง (- ร - ค ท ล ท ด - ซ - ล - ท - ซ - ท - ร - ค - ท) และในห้องสุดท้ายของประโยชน์ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การขี้โดยการใช้นิ้วสีเก็บเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว (ลคท ล ซ) จะพบได้ว่า เป็นการทำนองหลักสองห้องสุดท้าย มาแบ่งทำนองด้วยการขี้ในห้องที่ 8 ได้อย่างลงตัว แสดงออกถึงกลิวิชพิเศษของการบรรเลง เครื่องสายได้อย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ใช้กลิวิชพิเศษ ด้วยการไกวคันชักให้เกิดความหนีคลากคันชักออก ชา ๆ ซึ่งจะต้องใช้การเกร็งกล้ามเนื้อตั้งแต่หัวไหล่ลงมาให้เกิดเสียง 3 เสียง ตามทำนองหลัก ซึ่งจะพบว่า เป็นการแบร์ทำนองที่ต่างจากทำนองหลักโดยการเน้นในพยางค์ที่ 4 ของห้อง (--- ค --- ซ --- ล) จากนั้น ดำเนินตามทำนองหลักในวรรคที่สอง แต่ได้เพิ่มกลิวิชพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วในห้องที่ 6 โดยการสีคันชักออก และใช้นิ้วของมือซ้ายแตะสะบัดลงบนสายซอให้เกิดเสียง 3 พยางค์ (ทรค - ท) และในห้องที่ 8 ก็ใช้วิธีการสะบัดนิ้ว 3 พยางค์ (รคท ล ซ)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 1 ซึ่งเป็นประโยชน์ขึ้นต้นของบทประพันธ์ จะพบว่า ผู้ประพันธ์ ทั้งสอง ได้บังคับให้ทำนองหลักอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นรูปแบบของการบรรเลงเพลงเดี่ยวเครื่องมือโดยขนนไก ซึ่งแต่ละท่านได้ใช้กลิวิชพิเศษที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน คือ ขอค้าง 1 ใช้การสะบัดคันชักและใช้การขี้ในห้องที่ 8 ส่วนขอค้าง 2 การไกวคันชักให้เกิดความหนีคลากคันชักร่วมกับการสะบัดนิ้วในห้องที่ 6 และห้องที่ 8

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 2

ทำนองหลัก

- ร ด ล	- ซ - พ	- ค - พ	- พ ซ ล	- พ - ท	- - ด ร	- พ - ร	- ด - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชุดด้วย 1

- ค - ล	ค ซ - พ	มรด - พ	ช ล ล ช ฟ - ล ล	- - - ท	ร ค ท ค ร - ร	- พ ค ร	ค ท ร ค - ร
---------	---------	---------	-----------------	---------	---------------	---------	-------------

ชุดด้วย 2

ล ซ - ล	ค ซ - พ	มรด - พ	ช ล ล ช ฟ ช ล ล	- - - ท	ร ค ท ค ร - ร	ล ล ช ฟ ค ร	ค ท ร ค - ร
---------	---------	---------	-----------------	---------	---------------	-------------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ชุดด้วย 1 ในวรรณกรรม ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงโดยใช้การเลื่อนเสียงขึ้นไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง และในวรรณที่สองได้ดำเนินตามทำงานหลักอย่างชัดเจน

ชุดด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงโดยใช้การเลื่อนเสียงขึ้นไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง และในวรรณที่สองได้ดำเนินตามทำงานหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับชุดด้วย 1 ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นอายพิเศษ

ชุดด้วย 1 ผู้ประพันธ์ใช้กลิ่นอายพิเศษ ด้วยการสะบัดน้ำในช่วงต่อของห้องที่ 1 และ 2 (- ค - ล ค ซ - พ) จากนั้นในการสะบัดน้ำจากสายเยกมาสายทุ่ม ซึ่งต้องเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างน้ำที่และน้ำวนางอย่างชัดเจน (มรด - พ) จึงจะสามารถปฏิบัติได้อย่างไร เพราะ ต่อจากนั้นได้เลื่อนเสียงขึ้นไปสู่ในกลุ่มเสียงสูงพร้อมกับใช้การสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลาง และเข้าสู่การทำงานหลักด้วยน้ำก้อยในท้ายห้องที่ 4 (ช ล ล ช ฟ - ล ล) ในวรรณที่สอง ใช้การขี้โดยการใช้น้ำสีเก็บเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว (ร ค ท ค ร - ร) และดำเนินเข้าสู่การทำงานของหลักในห้องที่ 8 ด้วยการขี้เช่นเดียวกัน แต่ได้ใช้การข้อยังหวะให้ไปตกในประโภคถัดไป

ชุดด้วย 2 ผู้ประพันธ์ใช้กลิ่นอายพิเศษ ด้วยการสะบัดน้ำในช่วงต่อของห้องที่ 1 และ 2 (ล ซ - ล ค ซ - พ) จากนั้นในการสะบัดน้ำจากสายเยกมาสายทุ่ม ซึ่งต้องเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างน้ำที่และน้ำวนางอย่างชัดเจน (มรด - พ) จึงจะสามารถปฏิบัติได้อย่างไร เพราะ ต่อจากนั้นได้เลื่อนเสียงขึ้นไปสู่ในกลุ่มเสียงสูงพร้อมกับใช้การสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลาง และเข้าสู่การทำงานของหลักด้วยน้ำและน้ำก้อยในท้ายห้องที่ 4 (ช ล ล ช ฟ ช ล ล) ในวรรณที่สอง ใช้การขี้โดยการใช้น้ำสีเก็บเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว (ร ค ท ค ร - ร) ต่อด้วยการสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลาง และเข้าสู่การทำงานของหลัก (ล ล ช ฟ ค ร) และดำเนินเข้าสู่การทำงานของหลักในห้องที่ 8 ด้วยการขี้เช่นเดียวกัน แต่ได้ใช้การข้อยังหวะให้ไปตกในประโภคถัดไป

วิเคราะห์เบรย์บทเทียน

ในเที่ยวหวาน ประโภคที่ 2 จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้ขึ้นถือการทำงานของหลักอย่างชัดเจน แต่ได้ใช้วิธีการเลื่อนเสียงขึ้นไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง เป็นการหลบเสียงที่เป็นรูปแบบของการบรรเลงเครื่องสาย เพื่อให้สามารถแปรทำงานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามทำงานของหลัก จะพบว่า

ข้อด้วย 2 ได้แปรทำนองให้มีความหลากหลายกว่าข้อด้วย 1 ในห้องที่ 4 โดยใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กлаг เข้าสู่ทำนองหลักด้วยนิ้วนาง และนิ้วก้อย และในห้องที่ 7 ได้เพิ่มการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กлаг ซึ่งเป็นการเพิ่มรายละเอียดในการแปรทำนองได้มากกว่า

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 3

ทำนองหลัก

- ด ค ค	- ร ค ด	- ท ค ด	- พ ช ล	ท ด ท พ	- ท ร บ	- ค ท	- ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-------	-------

ข้อด้วย 1

--- คท	- ค ด ด ด	ท ล ท ค	- ช - ล	- ท - ค	ท ค ท คร ค - ท	- ล - ท	ร ค ท ล ช
--------	-----------	---------	---------	---------	----------------	---------	-----------

ข้อด้วย 2

ค ท -- ค	- ร พ ท	ท ล ท ค	- ช - ล	--- ค	ท ค ท ร ค - ร	ด ท ล - ท	ร ค ท ล ช
----------	---------	---------	---------	-------	---------------	-----------	-----------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นที่พิเศษ

ข้อด้วย 1 ในพยางค์ที่ 4 ของห้องที่ 1 (เสียง ที) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโภคก่อนหน้านี้ จากนั้น ผู้ประพันธ์ใช้กลิ่นที่พิเศษด้วยการลากคันชักออก ตามด้วยการสะบัดคันชัก (- ด ด ด ด) แล้วดำเนินทำนองเข้าสู่วรคที่สอง (ท ล ท ด - ช - ล - ท - ค) ต่อด้วยการสีพรอนิ้ว โดยการใช้ห้องปลายนิ้วแตะเริ่ว ๆ ทำให้เกิดเป็นเสียงที่สูงขึ้นไปสลับกับเสียงเดิมถี่ ๆ (ท ค ท คร ค - ท) จากนั้นในตอนท้ายได้ใช้การสะบัดนิ้วคำเนินเข้าสู่ทำนองหลัก (ร ค ท ล ช)

ข้อด้วย 2 ในพยางค์ที่ 2 ของห้องที่ 1 (เสียง ที) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโภคก่อนหน้านี้ และใช้การดำเนินตามทำนองหลักในวรคแรก ส่วนในวรคที่สองใช้การสีพรอนิ้ว (ท ค ท ร ค - ร) ตามด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กлаг - ชี มาลงเสียง ที (ด ท ล - ท) จากนั้นในตอนท้ายได้ใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กлаг ที่สายทุน ดำเนินเข้าสู่ทำนองหลัก (ร ค ท ล ช)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวหวาน ประโภคที่ 3 จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้ยึดถือทำนองหลักอย่างชัดเจน มีการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโภคก่อนของตน แต่มีการใช้กลิ่นที่พิเศษตามแบบ

ฉบับที่เดกต่างกันไป โดยขอด้วย 1 ได้ใช้วิธีการสะบัดคันชักร่วมกับการพรมน้ำและวิธีการสะบัดน้ำ ขอด้วย 2 ใช้การพรมน้ำร่วมกับการสะบัดน้ำวนาง - กลาง - ชี้ และการสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลางที่สายหุ่ม จะพบว่า ในวิธีการเดกต่างกันไป 1 โดยเด่นกว่าในการสะบัดคันชัก และในวิธีการเดกต่างกันไป 2 โดยเด่นกว่าในการสะบัดน้ำ

ก่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 4

ทำงานของหลัก

- พ - ท	- - ด ร ิ	- พ - ร ิ	- ด ্ - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ด ্	ด ด ্ - ร ิ
---------	-----------	-----------	-----------	---------	---------	-----------	-------------

ขอด้วย 1

- ล ํ - ช ံ	ล ํ ช พ - ร	ล ํ ช พ ค ร	ค ท ร ค - ร	ค ท - ช	ค ช - ท	- ค - ร	ฟ မ ร ค - ร
-------------	-------------	-------------	-------------	---------	---------	---------	-------------

ขอด้วย 2

- - - ช ံ	ล ํ ช พ - ร	- พ ค ร	ค ท ร ค - ร	ค ท - ช	ค ช - ท	- ค - พ	ม ร ค - ร
-----------	-------------	---------	-------------	---------	---------	---------	-----------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเหล็ก

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเหล็กโดยขึ้นด้านประโยคที่ก่อรากลุ่มเสียงสูง แล้วสัมพันธ์กับทำงานของเหล็กในวิธีการเดกต่างกันไป โดยขึ้นด้านประโยคที่ก่อรากลุ่มเสียงสูง แล้วสัมพันธ์กับทำงานของเหล็กในวิธีการเดกต่างกันไป

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเหล็กโดยขึ้นด้านประโยคที่ก่อรากลุ่มเสียงสูง แล้วสัมพันธ์กับทำงานของเหล็กในวิธีการเดกต่างกันไป โดยขึ้นด้านประโยคที่ก่อรากลุ่มเสียงสูง แล้วสัมพันธ์กับทำงานของเหล็กในวิธีการเดกต่างกันไป ซึ่งทั้งสองทางมีการตอกแต่งทำงานด้วยสำนวนคล้ายการอื้อนของทางการขับร้อง

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นไห้พิเศษ

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ได้เลื่อนเสียงไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง พร้อมกับใช้กลิ่นไห้พิเศษด้วยการสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลาง (ล ํ ช พ - ร ล ํ ช พ ค ร) ตามด้วยการสีขึ้ยในห้องที่ 4 และขอยังจังหวะไปตกในห้องแรกของวิธีการเดกต่างกันไป (เสียง ที) จากนั้นดำเนินตามทำงานของเหล็กแล้วไปสื้นสุดประโยค ด้วยการสีขึ้ย 4 พยางค์ ลงสู่ทำงานของเหล็ก (ฟ မ ร ค - ร)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้เลื่อนเสียงไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง โดยขึ้นด้านประโยคในพยางค์ที่ 4 พร้อมกับใช้กลิ่นไห้พิเศษด้วยการสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลาง (ล ํ ช พ - ร - พ ค ร) ตามด้วยการสีขึ้ยในห้องที่ 4 และขอยังจังหวะไปตกในห้องแรกของวิธีการเดกต่างกันไป (เสียง ที) จากนั้นดำเนินตามทำงานของเหล็กแล้วไปสื้นสุดประโยคด้วยการสีขึ้ย 4 พยางค์ ในช่วงต่อของห้องที่ 7 และ 8 ลงสู่ทำงานของเหล็ก (- ด - พ ม ร ค - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวหวาน ประโยคที่ 4 จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ได้แปรรูปของที่ต่างจากทำงานองหลักอย่างชัดเจนในวรรคแรกโดยเลื่อนขึ้นไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง ทำให้ทำงานองมีความโดดเด่นยิ่งขึ้น โดยขอตัวง 1 ขั้น จะพบว่า มีการใช้กลวิธีพิเศษที่หลากหลายกว่าขอตัวง 2 ในส่วนของการสะบัดนิ้ว

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 5

ทำงานองหลัก

- ร - ต	ค ค - ร	ร ร - พ	ฟ ฟ - ช	- ล - คำ	- ล - ช	ช ช - พ	พ พ - ร
---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

ขอตัวง 1

- ช - ล	ร ค ท ค ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร พ ช ช	ล ช ฟ พ ช ล ช	- คำ - ช	ล ช คำ - ช	ล ช คำ ล ช ฟ - ช
---------	---------------	-----------	-------------	---------------	----------	------------	------------------

ขอตัวง 2

- ช - ล	ร ค ล ค ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร พ ช ช	ล ช ฟ ช ล ช	- คำ - ช	ล ช คำ - ช	ล ช คำ ล ช ล ช ฟ
---------	---------------	-----------	-------------	-------------	----------	------------	------------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานองเพลง

ขอตัวง 1 ผู้ประพันธ์คอกดังลักษณะรูปแบบของทำงานองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานองหลักในทิ้งสองวรรค โดยค่อข ฯ เรียงร้อยทำงานองจากกลุ่มเสียงต่ำขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูงและดำเนินทำงานองกลุ่มเสียงสูงในวรรคที่สอง

ขอตัวง 2 ผู้ประพันธ์คอกดังลักษณะรูปแบบของทำงานองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานองหลักในทิ้งสองวรรค โดยค่อข ฯ เรียงร้อยทำงานองจากกลุ่มเสียงต่ำขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูงและดำเนินทำงานองกลุ่มเสียงสูงในวรรคที่สอง เช่นเดียวกับขอตัวง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอตัวง 1 ผู้ประพันธ์ได้ขึ้นต้นประโยคด้วยสายเปล่าที่เสียง ชอล ต่อด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง และลงจังหวะด้วยสายเปล่าที่เสียง ร (ร ค ท ค ร - ร) จากนั้นใช้การสะบัดข้ามเสียงด้วยนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า ดำเนินเข้าสู่ทำงานองหลักในกลุ่มเสียงสูง (ช ฟ ร ค ร ช ฟ ร พ ช ช) จากนั้นใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง - กลาง - นาง - ก้อย (ล ช ฟ พ ช ล ช) และใช้การรูดนิ้วที่เสียง ໂโดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติ (- คำ - ช) เลื่อนเสียงไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง (ล ช คำ - ช) พร้อมกับใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสีขี้ระห่วงนิ้วก้อยกับนิ้วนาง - นิ้วกลาง (ล ช ล ช ฟ - ช) ตามด้วยการข้อขังระหว่างปีกตักด้วยในประโยคถัดไป

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ขึ้นต้นประโยคด้วยสายเปล่าที่เสียง ชอล ต่อคั่วการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กلاح และลงจังหวะด้วยสายเปล่าที่เสียง เร (รถ คร - ร) จากนั้นใช้การสะบัดข้ามเสียงด้วยนิ้วนาง - กلاح - สายเปล่า ดำเนินเข้าสู่ทำนองหลักในกลุ่มเสียงสูง (ชัฟร ด ร ชัฟร พ ช) จากนั้นใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กلاح - นา - ก้อย (ลัชฟ ช ล) และใช้การรูดนิ้วที่เสียง ໂດโดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติ (- ด - ช) เลื่อนเสียงไปสีในกลุ่มเสียงสูง (ลัชล - ช) พร้อมกับใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสีเขียวระหว่างนิ้วกลางกับนิ้วนาง - นิ้วก้อย (ลัชลัชล - พ) ตามคั่วการขับจังหวะไปๆกันในประโยคถัดไป

วิเคราะห์เบรี่ยนเทียน

ในเที่ยวหวาน ประโยคที่ 5 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้แปรทำนองที่ต่างจากทำนองหลักอย่างชัดเจน โดยก้อย ๆ เรียงร้อยทำนองจากกลุ่มเสียงต่ำ ขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูงและดำเนินทำนองกลุ่มเสียงสูงในวรรคที่สอง โดยเลือกใช้การสะบัดระหว่างกลุ่มเสียงต่ำกับกลุ่มเสียงสูง แสดงลักษณะความสัมพันธ์ ทำให้เกิดความสมดุลขึ้นของทำนองเพลง ในส่วนของการใช้กลวิธีพิเศษ จะพบได้ว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสองมีการบรรเลงที่มีความคล้ายคลึงกันมาก

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก

- พ - ท	- - ด ร	- พ - ร	- ด - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ด	ด ด - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

ชัฟร - ช	พชัล ช ร	ลัชฟ ด ร	ด รถ - ท	ชัฟร ด ร	พ ช - ท	- ร - ช	ลัชฟ - ร
----------	----------	----------	----------	----------	---------	---------	----------

ขอด้วย 2

ร - ช - พ	- ช พ ร	- ท - ด	ท รถ - ร	ด ท - ร	พ ช - ท	- ด - ร	พ ม รถ - ร
-----------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	------------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคแรก โดยแปรทำนองในกลุ่มเสียงสูงที่ต่อเนื่องจากประโยคก่อนหน้านี้ และในวรรคที่สอง ขังคงแปรทำนองในกลุ่มเสียงสูงและเรียงร้อยเข้าหากันของหลักเพื่อจบประโยคของเที่ยวหวาน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในช่วงด้านของวรรคแรก โดยแปรทำนองในกลุ่มเสียงสูงที่ต่อเนื่องจากประโยคก่อนหน้านี้ และในวรรคที่สอง ได้แปรทำนองใหม่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักเพื่อจบประโยคของเที่ยวหวาน

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในพยางค์ที่ 3 ของห้องที่ 1 (เสียง เร) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ จากนั้น ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ่วกลาง - นาง - ก้อย สะบัดกับการสะบัดนิ่ว ก้อย - นาง - กกลาง (พชล ช ร ลชฟ ค ร) ต่อด้วยการสีขึ้น 4 พยางค์ เข้าสู่ทำนองหลัก (ดตรด - ท) จากนั้นใช้การสะบัดข้ามเสียงด้วยนิวนาง - กกลาง - สายเปล่า คำเนินเข้าสู่ทำนองหลักในกลุ่มเสียงสูง (ชพร ค ร พ ช - ท) และคำเนินทำนองด้วยการสะบัดนิ่ว ก้อย - นาง - กกลาง เข้าสู่ทำนองหลัก (- ร - ช ลชฟ - ร)

ขอด้วย 2 ในพยางค์แรกของห้องที่ 1 (เสียง เร) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ และใช้การคำเนินตามทำนองหลักในวรรคแรก (- ช - พ - ช พ ร - ท - ด ตรด - ร) โดยในพยางค์สุดท้ายของวรรคแรก ได้ข้อยังหวะไปตกในช่วงต้นของวรรคที่สอง (เสียง ที) จากนั้นใช้การคำเนินเข้าหาทำนองหลักร่วมกับการสีขึ้นในห้องที่ 8 (- ร พ ช - ท - ด - ร พมรค - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 6 จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้แปรทำนองในกลุ่มเสียงสูงที่ต่อเนื่องจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ (การรูคนิ่ว) และในวรรคที่สองได้แปรทำนองเริงร้อยเข้าหาทำนองหลักเพื่อจบประโยชน์ของเที่ยวหวาน จะพบว่า ขอด้วย 1 มีการใช้กลวิธีพิเศษที่หลากหลายกว่าขอด้วย 2 อ่ายงชัดเจน ในส่วนของการสะบัดนิ่ว

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 1

ทำนองหลัก

- ค ด ค บ	- ร บ - ค บ	- ท - ค บ	- พ ช ล	ท ค ท พ	- ท - ร บ	- ค บ - ท บ	- ล - ช บ
-----------	-------------	-----------	---------	---------	-----------	-------------	-----------

ขอด้วย 1

- ด - ด ด ด	- ร - ด	ท ล ท ด	- ช - ล	ท ด ร ด	พ ร ค ท	ล ท ด ร	ด ท ล ช
-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 2

- ด - ด ด ด	- ร - ด	ท ล ท ด	- ช - ล	ท ด ท ล	- ท --	ช พร ค ร	ด ท ล ช
-------------	---------	---------	---------	---------	--------	----------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลัก อ่ายงชัดเจน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์คกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลัก อีกชั้นเดียว กับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นที่ใช้

ขอด้วย -1 ในประโภคนี้ เป็นการขึ้นต้นที่ยาวเก็บซึ่งจะต้องเริ่มแนวการบรรเลงให้มีความกระชับ ผู้ประพันธ์จึงได้นำทำนองหลักมาขัดถือเป็นหลักในการแปรทำนอง โดยใช้กลิ่นที่ใช้ ด้วยการสะบัดคันชักในห้องที่ 1 แล้วดำเนินเข้าหาทำนองหลัก (- ด ค ค - ร - ด ท ล ท ด - ช - ล) จากนั้นใช้การสีเก็บในวรรคที่สอง ใช้การเลื่อนไหลดำรงลงมาเสียงต่ำและกลับขึ้นไปเสียงสูง ท้ายสุดเลื่อนกลับลงมาหาเสียงต่ำตามทำนองหลัก จะพบว่า การสีเก็บของขอด้วย 1 นี้ มีการเลือกใช้นี้ที่มีความสัมพันธ์กับในการดำเนินทำนองขึ้นลง

ขอด้วย 2 ขึ้นต้นที่ยาวเก็บ ซึ่งจะต้องเริ่มแนวการบรรเลงให้มีความกระชับ ผู้ประพันธ์จึงได้นำทำนองหลักมาขัดถือเป็นหลักในการแปรทำนอง โดยใช้กลิ่นที่ใช้ ด้วยการสะบัดคันชักในห้องที่ 1 แล้วดำเนินเข้าหาทำนองหลัก (- ด ค ค - ร - ด ท ล ท ด - ช - ล) จากนั้นได้เริ่มสีเก็บในวรรคที่ 2 แต่ได้หยุดเสียงที่จังหวะยกในห้องที่ 6 ทำให้ทำนองมีความน่าสนใจขึ้นมาทันที ต่อจากนั้นใช้การสะบัดนิวนาง - กลาง - สายเปล่า (ชัฟร ค ร) และเรียงร้อยทำนองขึ้นและลงมาเสียงต่ำในทำนองหลัก (ด ท ล ช)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวเก็บ ประโภคที่ 1 ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ได้นำทำนองหลักมาแปรทำนองเป็นทางเดียวขอด้วย โดยแสดงความสามารถของการบรรเลงเครื่องสายได้อย่างชัดเจน คือ การสะบัดคันชัก การนำโน้ตในกลุ่มเสียงปัญจมูล มาเรียงร้อยทำนองโดยมีความสัมพันธ์กับการใช้นี้ จะพบว่า ขอด้วย 2 ใช้วิธีหยุดเสียงที่จังหวะยกในห้องที่ 6 ทำให้ทำนองมีความน่าสนใจ และได้ใช้การสะบัดนี้ในห้องที่ 7 แทรกเข้ามาในการสีเก็บได้อย่างโดดเด่น

ขอด้วย 1 ลักษณะการใช้เสียงเรียงซิดกันซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของครูหลวง ไฟเราะเสียงขอ

ขอด้วย 2 มีการใช้เสียงห่างในการดำเนินทำนองทำให้เกิดความสดใสและเกิดความชัดเจน ในท่วงทำนอง

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 2

ทำนองหลัก

- ร ค ล	- ช - พ	- ค - พ	- พ ช ล	- พ - ท	- ต ร ร	- พ - ร	- ต ร - ท
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

ขอด้วย 1

ม ร ด ช	ค ร น พ	ม ร ค พ	ม พ ช ล ร	ช ล ท ด	ร ท ค ร	ช พ ล ช	พ ร ด ท
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 2

คร น ร	ช ร น ฟ	ม ร ด ฟ	ม ฟ ช ล ម	ช ล ท ค	ر ท ค ร	ช ฟ ล մ ช	ف ر د ث
--------	---------	---------	-----------	---------	---------	-----------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกลแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในทั้งสองวรรณคดีย่างขัดเจน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกลแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในทั้งสองวรรณคดีย่างขัดเจนด้วยกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในวรรณกรรมของประ邈คนี้ ทำงานของหลักคำนำนิอยู่ในกลุ่มเสียงต่ำ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของคัวขการใช้วิธีการสีเก็บ หลบเลื่อนเสียงขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูง (ม ร ด ช ค ร น ฟ ม ร ด ฟ ม ฟ ช ล մ) และในวรรณคดีที่ 2 ทำงานของหลักได้คำนำนิเข้าหาเสียงที่ 1 ของกลุ่มเสียงปัญจมูล (เสียง ที) ผู้ประพันธ์จึงได้กลับมาเริ่มต้นบรรเลงที่สายเปล่าเสียง ชอด เรียงร้อยทำงานจากต่ำไปทางสูงและเลื่อนกลับมาหาทำงานของหลัก (ช ล ท ค ر ท ค ร ช ฟ ล մ ช ฟ ร ด ท)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของคัวขการใช้วิธีการสีเก็บ หลบเลื่อนเสียงขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูง โดยในห้องที่ 2 ได้มีการนำเสียง ชอดสูง มาเป็นเสียงนำในการดึงทำงานขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูง (ด ร น ร ช ร น ฟ ม ร ด ฟ ม ฟ ช ล մ) และในวรรณคดีที่ 2 ทำงานของหลักได้คำนำนิเข้าหาเสียงที่ 1 ของกลุ่มเสียงปัญจมูล (เสียง ที) ผู้ประพันธ์จึงได้กลับมาเริ่มต้นบรรเลงที่สายเปล่าเสียง ชอด เรียงร้อยทำงานจากต่ำไปทางสูงและเลื่อนกลับมาหาทำงานของหลัก (ช ล ท ค ร ท ค ร ช ฟ ล մ ช ฟ ร ด ท)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวกีบ ประ邈ที่ 2 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้นำทำงานของหลักในกลุ่มเสียงต่ำมาแปรทำงานเป็นทางเก็บ คัวขการหลบเลื่อนเสียงขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูงและคำนำนิทำงานจากเสียงต่ำไปเสียงสูงและกลับมาสู่เสียง ที ในทำงานของหลัก จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสองใช้การแปรทำงานที่มีความคล้ายคลึงกันมาก แต่ขอด้วย 2 จะใช้เสียง ชอดสูง (ห้องที่ 2) มาเป็นเสียงดึงทำงานเข้าสู่กลุ่มเสียงสูงได้ชัดเจนกว่า

ท่อน 1 เที่ยวกีบ ประ邈ที่ 3

ทำงานของหลัก

- ค ด ด ด	- ร บ - ด	- ท - ด	- ฟ ช ล	ท ด ท ฟ	- ท - ร บ	- ด บ - ท	- ล - ช
-----------	-----------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------

ขอด้วย 1

ช ล ท ค	ร ช ฟ ร - ค	ท ล ท ค	ท ล ช ล	ท ค ร ล	ท ค ท ร	ค ฟ ท ร	ค ท ล ช
---------	-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 2

ช ล ท ค	ท ล ล - -	ค ท ล ช ล	ท ค ท ร	ค ฟ ท ร	ค ท ล ช	ล ช ค ช	ค ท ล ช
---------	-----------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในห้องสองวรรค

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในห้องสองวรรค เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้เริ่มประโยคที่สายเปล่าเสียง ชอล เรียงทำงานของขึ้นไปสู่การสะบัดนิวนาง - กลาง - สายเปล่า แล้วดำเนินทำงานด้วยสายทุ่ม (ช ล ท ค ร ช ฟ ร - ค ท ล ท ค ท ล ช ล) จากนั้นในวรรคที่สอง ได้เรียงร้อยทำงานด้วยการแสดงความแม่นยำในการลงน้ำกับการใช้คันชักสลับไปมาระหว่างสายทุ่มกับสายเอก (ท ค ร ล ท ค ท ร ค ฟ ท ร) และเลื่อนเข้าสู่ทำงานของหลัก (ค ท ล ช)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้เริ่มประโยคที่สายเปล่าเสียง ชอล เรียงขึ้นไปหยุดทำงานที่จังหวะยกในห้องที่ 2 จากนั้นใช้การสะบัดนิวนาง - กลาง - ชี ดำเนินทำงานไปตอกจังหวะที่เสียง เร (ช ล ท ค ท ล - - ค ท ล ช ล ท ค ท ร) ซึ่งเสียงตกลไม่ตรงกับการทำงานของหลักในห้องที่ 4 จากนั้นในวรรคที่ 2 ได้ดำเนินทำงานด้วยการลงน้ำกับการใช้คันชักสลับไปมาระหว่างสายทุ่มกับสายเอก (ค ฟ ท ร) และในสามห้องสุดท้ายใช้การดำเนินทำงานด้วยสายทุ่มเข้าสู่การทำงานของหลัก (ค ท ล ช ล ช ค ช ค ท ล ช)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวเก็บ ประโยคที่ 3 ผู้ประพันธ์ห้องสอง ใช้การแปรทำงานที่มีการเรียงร้อยตามทำงานของหลัก โดยขอด้วย 1 ได้เพิ่มความหลากหลายด้วยการสะบัดนิวนางในห้องที่ 2 ส่วนขอด้วย 2 ใช้การหยุดจังหวะยกในห้องที่ 2 และใช้การสะบัดนิวน้ำดำเนินต่อในห้องที่ 3 ทำให้การแปรทำงานของขอด้วย 2 มีความน่าสนใจมากกว่า

ขอด้วย 1 ใช้การแปรทำงานที่เป็นลักษณะมาตรฐาน

ขอด้วย 2 ใช้การแปรทำงานเน้นลูกตกลอยให้เสียงชอลถึงสามครั้ง น่าจะเป็นการแก้ปัญหาเนื่องจากบรรเลงตกลเสียงชอลไปแล้วในห้องที่ 6 จึงม้วนทำงานให้มาตกลเสียงชอลอีกในห้องที่ 7

และห้องที่ 8 ซึ่งการบรรเลงทำนองดังกล่าวมักจะไม่เกิดขึ้นหากเป็นทำนองที่มีการกระเตรียมไว้ล่วงหน้า แต่ด้วยครูประเวช กุมุก เป็นศิลปินที่มีความสามารถถึงขั้น การบรรเลงเดียวแต่ละครั้งทำนองบรรเลงแตกต่างกัน และไม่เหมือนกันในทุกครั้งจึงเกิดลักษณะการแปรทำนองให้เป็นจำนวนเช่นนี้ได้ – สำนวนดังกล่าวสามารถแสดงถึงความสามารถอีกประการหนึ่งของครูประเวช กุมุก ที่สามารถแก้ปัญหาดำเนินทำนองได้ทันท่วงทีและถูกต้องของเสียงลูกคอกตามหลักการบรรเลงของครูริhangค์ไทย

ห้อง 1 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 4

ทำนองหลัก

- พ - ท	- - ค ร ร	- พ - ร ร	- ค ร - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ค ร	ค ค ร - ร ร
---------	-----------	-----------	-----------	---------	---------	-----------	-------------

ซอตัวง 1

ช ค ล ช พ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	พ ท ท ท ท	ล ช ค ช	ล ท ค ล	ท ค ร ท	ล ท ค ร
-----------	-----------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------

ซอตัวง 2

ช ค ล ช พ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	พ ท ท ท ท	ล ช ค ช	ล ช ค ท	ร ค ท ค	ม ร ค ร
-----------	-----------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ซอตัวง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักในทั้งสองวรรค

ซอตัวง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักในทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับซอตัวง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นที่พิเศษ

ซอตัวง 1 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้เริ่มประโยชน์ที่กลุ่มเสียงสูงเรียบร้อยทำนองมาสู่การสะบัดคันชักในห้องที่ 2 (ช ค ล ช พ ม ร ร ร) ต่อด้วยกลุ่มเสียงต่ำที่สายเปล่าไปสู่การสะบัดคันชักในห้องที่ 4 (ช ล ท ค พ ท ท ท) จากนั้นในวรรคที่ 2 ได้ดำเนินทำนองจากสายทุ่มเข้าไปหาสายเอกที่เสียง เร (ล ช ค ช ล ท ค ล ท ค ร ล ท ค ร)

ซอตัวง 2 ผู้ประพันธ์ได้เริ่มประโยชน์ที่กลุ่มเสียงสูงเรียบร้อยทำนองมาสู่การสะบัดคันชักในห้องที่ 2 (ช ค ล ช พ ม ร ร ร) ต่อด้วยกลุ่มเสียงต่ำที่สายเปล่าไปสู่การสะบัดคันชักในห้องที่ 4 (ช ล ท ค พ ท ท ท) เช่นเดียวกับซอตัวง 1 จากนั้นในวรรคที่ 2 ได้ดำเนินทำนองจากสายทุ่มเข้าไปหาสายเอกที่เสียง เร (ล ช ค ช ล ช ค ท ร ค ท ค ม ร ค ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวเก็บ ประโยคที่ 4 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ใช้การแปรทำนองที่มีการเรียงร้อยตามทำนองหลักอย่างชัดเจน มีการแปรทำนองและการใช้กลิธิพิเศษที่คล้ายคลึงกันมาก โดยแสดงการสะบัดคันทรากไม้ห้องที่ 2 และ 4 เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ประโยคตามทั้ง 2 ท่านยังเหมือนกันซึ่งเป็นลักษณะบนโดยแท้จริง

สำหรับประโยคตอนในขอด้วย 1 มีความสัมพันธ์ของงาน ในขอด้วย 2 พนความสมดุลย์ถึงสองครั้ง พนได้จากทำนองของขอด้วย 2 มีทำนองที่แสดงคุณลักษณะดังกล่าว ได้แก่

ความสมดุลย์ ครั้งที่ 1 ล ช ด ช ล ช ด ท

ความสมดุลย์ ครั้งที่ 2 ร ค ท ด ม ร ค ร

ลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดความสัมพันธ์ของทำนองเพลง เป็นคุณลักษณะของความงามทางศิลปะอีกประการหนึ่ง

ในท่อนนี้ยังพบสำนวนกลอนที่เป็นลักษณะที่เรียกว่า “อัตลักษณ์เข้าแบบ” (ช ล ช ฟ น ร ร ร ช ล ท ด ฟ ท ท ท) ซึ่งเป็นสำนวนกลอนที่ใช้เป็นประจำ และในขอด้วย 2 ยังพบความสมดุลของกลอนเพลงที่แสดงความงดงามของกระสวนทำนองค้ำยเหมือนกัน (ล ช ด ช ล ช ด ท ร ค ท ด ม ร ค ร)

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 5

ทำนองหลัก

- ร - ด	ด ด - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ช	- ล - ต ํ	- ล - ช	ช ช - ฟ	ฟ ฟ - ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

ม ร ค ล	ช ล ค ร	ล ํ ฟ ร	ค ร ฟ ํ	ฟ ร ค ล	ํ ล ฟ ํ	ล ํ ช ร ฟ	ํ ฟ ค ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

ขอด้วย 2

-- ฟ ค	ท ค ร น	ฟ ํ ฟ น	ร น ฟ -	ํ ฟ ร ค ร	ล ร ฟ ํ	ล ํ ฟ ค	ร ํ ฟ ร
--------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักในทั้งสองวรรค และพบลักษณะอัตลักษณ์เข้าแบบใน 4 ห้องแรก

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักในทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิชพิเศษ

ขอด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองสลับไปมา จากกลุ่มเสียงสูงมาต่ำและจากต่ำกลับไปสูงในวรรคแรก (น ร ด ล ช ล ด ร ล ร ฟ ช) จากนั้นในวรรคที่ 2 ได้แปรทำนองสลับไปมาจากกลุ่มเสียงสูงมาต่ำเข้าสู่ทำนองหลัก (ฟ ร ด ล ช ล ฟ ช ล ช ร ฟ ช ฟ ร)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์เริ่มประโยคที่พยางค์ที่ 3 ของห้องแรก เรียงร้อยทำนองไปสู่เสียงสูง แต่ได้หดหุดที่พยางค์ที่ 3 ของห้องที่ 4 ขอยังหัวไปตกที่พยางค์แรกของห้องที่ 5 (-- พ ด ท ค ร น ฟ ช ฟ น ร น ฟ -) จากนั้นใช้การสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า แล้วแปรทำนองสลับไปมาจากกลุ่มเสียงสูงมาต่ำเข้าสู่ทำนองหลัก (ช ฟ ร ล ร ฟ ช ล ช ฟ ค ร ช ฟ ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวเก็บ ประโยคที่ 5 ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ใช้การแปรทำนองที่มีการเรียงร้อยตามทำนองหลัก มีการแปรทำนองและการใช้กลิวิชพิเศษที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยขอด้วย 1 ใช้การแปรทำนองสลับไปมาระหว่างเสียงสูงและเสียงต่ำ สามารถแบ่งทำนองหลักออกเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มนี้ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และถือได้ว่าเป็นอัตลักษณ์เข้าแบบชั่งพอนบ่อบรรจဴนในการแปรทางจากทำนองหลักนี้ ส่วนขอด้วย 2 ใช้การหดหุดจังหวะในช่วงท้ายห้องที่ 4 ร่วมกับการสะบัดนิ้วในห้องที่ 5 การดำเนินการทำนองของเพลงมีความเรียบกว่าขอด้วย 1 ใช้เสียงที่เรียงกันชัดเจนใน 4 ห้องแรก และมีการใช้ช่วงเสียงกว้างขึ้น ใน 4 ห้องหลัง

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 6

ทำนองหลัก

- ฟ - ท	- - ค ร	- ฟ - ร	- ค - ท	- ช - ฟ	ฟ ฟ - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

- ล - ช	- ฟ - ร	ท ล ช ล	ท ร ค ท	ช ฟ ร ค ร	ฟ ช - ท	- ค - ร	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	-------------

ขอด้วย 2

- ล - ช	- ฟ - ร	- - - ค	ท ร ค -	ช ฟ ร ค ร	ฟ ช - ท	ร ค ท ค ร	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	-----------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคที่สอง

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคที่สอง เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิชพิเศษ

ขอด้วย - 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการสีเก็บเข้าหาทำนองหลัก (ท ล ช ล ท ร ด ท) จากนั้นในวรรคที่สอง ใช้กลิวิชพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลง - สายเปล่า เรียกร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (ช ฟ ร ด ร พ ช - ท - ด - ร) และใช้การสีขึ้นด้านในเข้าสู่เสียงสุดท้ายของท่อน 1 (ฟ น ร ด - ร)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการดำเนินทำนองไปหยุดจังหวะในพยางค์ที่ 3 ของห้องที่ 4 (--- ด ท ร ด -) จากนั้นในวรรคที่สอง ใช้กลิวิชพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลง - สายเปล่า เรียกร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (ช ฟ ร ด ร พ ช - ท) และใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลง (ร ด ท ด ร) ตามด้วยการสีขึ้นด้านในเข้าสู่เสียงสุดท้ายของท่อน 1 (ฟ น ร ด - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในเที่ยวเก็บ ประโยคที่ 6 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนจังหวะ เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโยคท้ายของเที่ยวเก็บของท่อน 1 เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่เที่ยวหวานในท่อน 2 โดยผู้ประพันธ์ทั้งสองแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลิวิชการสะบัดนิ้วในหลายลักษณะ ทำให้การผ่อนจังหวะมีความน่าสนใจและบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของการปฏิบัติการบรรเลงเครื่องสาย ได้อย่างชัดเจน

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก

- ช ช ช	- ล - ด	- ล - ท	ด ร - พ	- ด - พ	-- ช ล	- คำ - ล	- ช - พ
---------	---------	---------	---------	---------	--------	----------	---------

ขอด้วย 1

- - - -	- - - พ	- - ช ฟ ร	- พ - ช	- - - -	- - - ช	- พ - ช	พ ช พ ล ช - ล
---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------------

ขอด้วย 2

- - - -	- - - พ	- - - ร	พ ร ช ฟ - ช	- - - -	- - - ช	- พ - ช	พ ช พ ล ช - ล
---------	---------	---------	-------------	---------	---------	---------	---------------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอค้วง 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรคโดยเนพะลูกตกลห้องที่ 4

ขอค้วง 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับขอค้วง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นทิพย์

ขอค้วง 1 ในประโภคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากกันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีคืบเสียง พา ต่อด้วยการใช้นิ้วประสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า ต่อด้วยเสียง พา ซึ่งเป็นเสียงตอกของทำนองหลัก (----- พ - ซึ่ฟ - พ - ซึ) โดยในเสียง ขอสูง พยางค์สุดท้ายของวรรคแรก ได้ใช้กลิ่นทิพย์ด้วยการใช้คันชักสะอึก โดยการสีคันชักให้เสียงขาดเป็นตอน ๆ เริ่มจากช้า ๆ และเร็วขึ้นตามลำดับจนหมดคันชัก (----- ซึ) และในห้องที่ 8 ได้ใช้การพรมน้ำ (พช พลซึ - ล) ใช้การข้อยังหวะไปตกในประโภคถัดไป

ขอค้วง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากกันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีคืบเสียง พา ต่อด้วยการใช้นิ้วประในห้องที่ 4 ตามด้วยเสียง พา ซึ่งเป็นเสียงตอกของทำนองหลัก (----- พ - ร พซึฟ - ซึ) โดยในเสียง ขอสูง พยางค์สุดท้ายของวรรคแรก ได้ใช้กลิ่นทิพย์ด้วยการใช้คันชักสะอึก โดยการสีคันชักให้เสียงขาดเป็นตอน โดยเริ่มจากการสีช้า ๆ และเร็วขึ้นตามลำดับจนหมดคันชัก (----- ซึ) และในห้องที่ 8 ได้ใช้วิธีการพรมน้ำ (พช พลซึ - ล) ใช้การข้อยังหวะไปตกในประโภคถัดไป

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 1 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำนองโดยใช้การลากคันชักสีเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้คันชักในการปฏิบัติบรรเลงเครื่องสาย ได้อย่างโดดเด่น และได้นำวิธีการใช้คันชักสะอึก เข้ามาเพิ่มในการแปรทำนองในช่วงกลางของประโภค และต่างข้อยังหวะไปตกในประโภคถัดไป

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 2

ทำนองหลัก

- พ ซ ล	ช ล ท ค	ท ร ด ท	ด ท ล ช	- ร ด ล	ร ด ล ช	ด ล ช พ	ล ช พ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้วง 1

ซึ พ - พ	ล ซึ พ พซึล	ล ซึ พ พซึล	- ต บ - ต บ	- - - -	- - - พ	- ร พ ร	พ ร พ ร พ - ซึ
----------	-------------	-------------	-------------	---------	---------	---------	----------------

ขอค้วง 2

ชั่ฟ - พ	ลั่ฟ - ชั่ล	ลั่ฟ - ชั่ล	- ดั - ชั่	- - -	- - - ชั่	ลั่คั - ชั่	ลั่คัฟ - พ
----------	-------------	-------------	------------	-------	-----------	-------------	------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอค้วง 1 ผู้ประพันธ์ตกลแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงสัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวิรรคอย่างชัดเจน

ขอค้วง 2 ผู้ประพันธ์ตกลแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงสัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวิรรคและสัมพันธ์กับทำงานของหลักมากกว่าขอค้วง 1

ลักษณะการบรรยายและการใช้กลิ่นไชพิเศษ

ขอค้วง 1 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 2 (เสียง พ) เป็นการขอยังระหว่างที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จะพบว่า ทำงานของหลักนี้เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการสะบัดนิวก้อย - นาง - กลาง - กลาง - นาง - ก้อย ในห้องที่ 2 และห้องที่ 3 (ลั่ฟ ฟชั่ล ลั่ฟ ฟชั่ล) จากนั้นใช้การรูดนิว โดยการใช้นิวเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติขึ้นไปที่เสียง โคลสูง แล้วมาลงจังหวะตามทำงานของหลักที่เสียง ชอลสูง (- ดั - ชั่) และในวรรคที่สองใช้การลากคันชักที่เสียง พ ตามด้วยการใช้นิวประและไปตกเสียง ชอลสูง โดยขอยังระหว่างไปตกในประโยคถัดไป การใช้เสียงพ ทำให้ทำงานมีความโดยเด่น

ขอค้วง 2 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 2 (เสียง พ) เป็นการขอยังระหว่างที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จะพบว่า ทำงานของหลักนี้เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการสะบัดนิวก้อย - นาง - กลาง - นาง - ก้อย ในห้องที่ 2 และห้องที่ 3 (ลั่ฟ ชั่ ลั่ฟ ชั่ ล) จากนั้นใช้การรูดนิว โดยการใช้นิวเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติขึ้นไปที่เสียง โคลสูง แล้วมาลงจังหวะตามทำงานของหลักที่เสียง ชอลสูง (- ดั - ชั่) และใช้การลากคันชักที่เสียง ชอลสูง ยังคงใช้การรูดนิวในห้องที่ 7 ตามด้วยการใช้นิวพร้อมไปตกเสียง พ โดยขอยังระหว่างไปตกในประโยคถัดไป ทำให้ทำงานเพลง 4 ห้องหลังสัมพันธ์กับทำงานของหลักชัดเจนกว่า ขอค้วง 1

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 2 ทำงานของหลักนี้ เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ที่สองต่างแปรทำงานโดยใช้การลากคันชักสีเป็นทำงานห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้คันชักในการปฏิบัติบรรยายเครื่องสายได้อย่างโดยเด่น ได้นำวิธีการสะบัดนิวไปมา ร่วมกับการแสดงความแม่นยำของโสดประสาทด้วยการใช้การรูดนิว (สูงกว่านิวปกติ 3 เสียง) อีกทั้งใช้

นี้ประและนิ่วพรุนได้อ่าย่างชัดเจน และขอด้วยทั้งสอง ได้มีการฝ่ากฎหมาย (เสียง เร) ไปตกในประโภคถัดไป เช่นเดียวกัน

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 3

ทำงานหลัก

- ช ฟ ร	ฟ ร ค ท	ท ท - ค	ค ค - ร	- ฟ - ซ ช	- ฟ - ร	ร ร ร - ต ช	ต ต ด - ท
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	-------------	-----------

ขอด้วย 1

ร - ฟ ซ ช ต ช	- ร - ท	- - - ค	ร ค ท ค ร	- ฟ - ซ ช	ต ช ฟ - ร	- ฟ - ค	ท ค ท ร ค - ร
---------------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	---------	---------------

ขอด้วย 2

ร ฟ ล ช ช ฟ ช	ฟ ร - - ท	- - - ค	ร ค ท ค - ร	- - - ฟ	ร ฟ ร ช ฟ - ช	ฟ ร ฟ - ค	ท ค ท ร ค - ร
---------------	-----------	---------	-------------	---------	---------------	-----------	---------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกลองแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงสัมพันธ์กับทำงานหลักทั้งสองวรรณคืออย่างชัดเจน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกลองแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงสัมพันธ์กับทำงานหลักทั้งสองวรรณคือเช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรยายและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 1 (เสียง เร) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จะพบว่า ทำงานหลักนี้เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ โดยใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง (ร ค ท ค ร) จากนั้นดำเนินตามทำงานหลักในวรรณที่สอง (- ฟ - ช ช ล ฟ - ร - ฟ - ค) และในห้องที่ 8 ใช้การสีขี้ (ท ค ท ร ค - ร) ข้อยังหวะไปตกในประโยคถัดไป

ขอด้วย 2 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 1 (เสียง เร) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยในห้องที่ 1 ผู้ประพันธ์ใช้การสีขี้ดำเนินมาสู่ทำงานหลักในห้องที่ 2 (ร ฟ ล ช ช ฟ ช) และใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง - นาง - ก้อย (ร ค ท ค - ร) จากนั้นในวรรณที่ 2 ห้องที่ 6 ใช้นิ่วประ (ร ฟ ร ช ฟ - ช) ดำเนินตามทำงานหลักและในห้องที่ 8 ใช้การสีขี้ (ท ค ท ร ค - ร) ข้อยังหวะไปตกในประโยคถัดไป

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 3 ทำงานหลักนี้ เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรเป็นทำงานห่าง ๆ โดยใช้วิธีการลากคันชักสีเป็นทำงานห่าง ๆ เพื่อแสดง

ความสามารถของการใช้คันชักในการปฏิบัติบรรเลงเครื่องสาย โดยขอด้วย 1 ใช้การสะบัดนิ้วในห้องที่ 4 กับการสีขึ้นในห้องที่ 8 ส่วนขอด้วย 2 ใช้การสีขึ้นในห้องที่ 1 ร่วมกับการสะบัดนิ้วในห้องที่ 4 และ 6 กับการสีขึ้นในห้องที่ 8 ทำให้ในประโยชน์นี้ จะพบว่า ขอด้วย 2 สามารถประelmanongได้โดยเด่นกว่าขอด้วย 1 อ่าย่างชัดเจน เนื่องจากมีการใช้กลุ่มทำงานของที่เรียกว่า ขึ้นสะบัดถึง 4 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ ห้องที่ 1, 4, 6 และ 8 ทำงานของขอด้วย 2 อาจกล่าวได้ว่ามีความโดย普遍และแสดงความคล่องแคล่วของการใช้กล่าวเช่นเดียวกัน

ห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 4

ทำงานหลัก

ล ซ พ ด	พ ด พ ช	ล ซ พ ช	ล ท - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

-- - ค ท	ช ท ช ค ท - ช	- ท - ร	ฟ ร ค ท	- ค - ช	ค ช ค ท - ค	ร ค ร ท	ร ค ท ค ร - ร
----------	---------------	---------	---------	---------	-------------	---------	---------------

ขอด้วย 2

-- - ค ท	-- - ช	ท ค ร ค	ฟ ร ค ร	ค ท - ช	ร ค ช ค ท - ค	ท ค ร ค	ร ค ท ค ร - ร
----------	--------	---------	---------	---------	---------------	---------	---------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานหลัก อ่าย่างชัดเจน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานหลัก อ่าย่างชัดเจน เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กล่าวเช่นเดียวกัน

ขอด้วย 1 ในประโยชน์นี้ พยางค์ที่ 4 ของห้องที่ 1 (เสียง ที) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ จากนั้น ผู้ประพันธ์ใช้นิ้วประในห้องที่ 2 และดำเนินเข้าหาทำงานหลักในห้องที่ 4 (--- ค ท ช ท ช ค ท - ท - ร ฟ ร ค ท) และในวรรคที่ 2 ได้ดำเนินตามทำงานหลักโดยใช้การสะบัดนิ้วในห้องที่ 6 (ค ช ค ท - ค) และใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง - นาง - ก้อย (ร ค ท ค ร - ร)

ขอด้วย 2 ในประโยชน์นี้ พยางค์ที่ 1 (เสียง ที) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ โดยในวรรคที่แรกใช้วิธีการสีดำเนินทำงานเก็บ ข้อยังหวะไปตกในวรรคที่สอง (--- ค ท -- ช ท ค ร ค ฟ ร ค ร) และในวรรคที่ 2 ได้ดำเนินตามทำงานหลักโดยใช้

การสะบัดนิ้วในห้องที่ 6 (รดซดท-ค) และใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง - นาง - ก้อย (รดทคร-ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 4 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรเปลี่ยนทำนองห่าง ๆ โดยใช้วิธีการลากคันชักสีเป็นทำนองห่าง ๆ โดยดัวง 1 ใช้นิ้วประในห้องที่ 2 ร่วมกับการสะบัดนิ้วในห้องที่ 6 และ 8 ส่วนชุดดัวง 2 ใช้การขอยิ้งหวะในช่วงท้ายของวรรคแรกร่วมกับการสะบัดนิ้วในห้องที่ 6 และ 8 ทำให้ในประโภคนี้ ชอดัวงทั้งสองมีความโดยเด่นแตกต่างกัน

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 5

ทำนองหลัก

- ช ช ช	- ล - ด	- ล - ท	ด ร - พ	- ค - พ	- - ช ล	- ค - ล	- ช - พ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชอดัวง 1

- - - -	- - - พ	- - ช ฟ ร	- พ - ช ǐ	- - - -	- - - ช ǐ	ล ช ǐ ด ǐ - ล ǐ	ช ǐ ล ช ǐ ล ช ǐ พ
---------	---------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------------	-------------------

ชอดัวง 2

- - - -	- - - พ	- - - ร	ฟ ร ช ǐ พ - พ	- - - ช ǐ	- - - ช ǐ	- พ - ช ǐ	พ ช ǐ พ ล ช ǐ ล ǐ
---------	---------	---------	---------------	-----------	-----------	-----------	-------------------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ชอดัวง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค

ชอดัวง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับชอดัวง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นที่พิเศษ

ชอดัวง 1 ในประโภคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีดที่เสียง พ า ต่อด้วยสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า ต่อด้วยเสียง พ า ซึ่งเป็นเสียงตกของทำนองหลัก (- - - - - พ - - ช ฟ ร - พ - ช ǐ) โดยในเสียง ชอดสูง พยางค์สุดท้ายของวรรคแรก ได้ใช้กลิ่นที่พิเศษด้วยการใช้คันชักสะอึก โดยการสีคันชักให้เสียงขาด เป็นตอน ๆ เริ่มจากช้า ๆ และเร็วขึ้นตามลำดับจนหมดคันชัก (- - - - ช ǐ) ในห้องที่ 7 ใช้การรูดนิ้ว (ล ช ǐ ด ǐ - ล ǐ) ดำเนินทำนองเข้าสู่ห้องที่ 8 ได้ใช้การพรุนนิ้ว (ช ǐ ล ช ǐ ล ช ǐ พ)

ชอดัวง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีดที่เสียง พ า ต่อด้วยการใช้นิ้วประในห้องที่ 4 ตามด้วยเสียง พ า ซึ่งเป็นเสียงตก

ของทำงานของหลัก (----- พ --- ร พรชัฟ - พ) ในห้องที่ 5 ได้ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการใช้กันซักสะอึก โดยการสีกันซักให้เสียงขาดเป็นตอน เริ่มจากช้า ๆ และเร็วขึ้นตามลำดับจนหมด กันซัก (- - ชัฟ - - ชัฟ) และในห้องที่ 8 ได้ใช้วิธีการสีชี้ (พช พลัฟ - ลัฟ) ใช้การขอยังหวะไปตกในประโภคด้วย

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 5 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำงานโดยใช้การลากกันซักสีเป็นทำงานห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้กันซักในการปฏิบัติบรรเลงเครื่องสายได้อย่างโดยดี แต่ได้นำวิธีการใช้กันซักสะอึก เข้ามาเพิ่มในการแปรทำงานในช่วงกลางของประโภค และซอค้าง 2 มีลักษณะของการฝ่ากลุกตกไปห้องต่อไปถึง 2 แห่ง คือ ห้องที่ 4 ไปตกห้องที่ 5 และห้องที่ 8 ได้ขอยังหวะไปตกในประโภคด้วย ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 4

ห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 6

ทำงานของหลัก

- พ ช ล	ช ล ท ค մ	ห ร ค մ ท	ค մ ท ล ช	- ร ค մ ล	ร ค մ ล ช	ค ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
---------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	---------	---------

ซอค้าง 1

- - - พ	ลัฟฟ์ ฟชัฟ	ลัฟฟ์ ชัฟ ลัฟ	ชัฟ ลัฟ ชัฟ	- - - -	- - - พ	- ร - พ	ร พรชัฟ ชัฟ
---------	------------	---------------	-------------	---------	---------	---------	-------------

ซอค้าง 2

ชัฟ - พ	ลัฟฟ์ - ชัฟ	ลัฟฟ์ - ชัฟ	- คัฟ - ชัฟ	- - - ชัฟ	- - - ชัฟ	ลัฟฟ์ คัฟ - พ	ร พรชัฟ - พ
---------	-------------	-------------	-------------	-----------	-----------	---------------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ซอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองจะรรคอย่างชัดเจน

ซอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองจะรรค เช่นเดียวกับซอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ซอค้าง 1 ในประโภคนี้ พยางค์ที่ 2 (เสียง พ) เป็นการขอยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโภคก่อนหน้านี้ จะพบว่า ทำงานของหลักนี้เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการสะบัดน้ำก้อย - นาง - กลาง - กลาง - นาง - ก้อย ในห้องที่ 2 และห้องที่ 3 (ลัฟฟ์ ฟชัฟ ลัฟฟ์ ชัฟ) จากนั้นใช้การรูดน้ำ โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจาก

ปกติขึ้นไปที่เสียง โคลสูง แล้วมาลงจังหวะตามทำนองหลักที่เสียง ชอลสูง (ช ล ด ช) และในวรรณค์ที่สองใช้การลากคันชักที่เสียง ฟ่า ตามด้วยการใช้นิ้วประและไปตกเสียง ชอลสูง โคลสูง โดยข้อบังหวะไปตกในประโดยคลัดไป

ขอตัวง 2 ในประโดยคลี พยางค์ที่ 2 (เสียง ฟ) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโดยก่อนหน้านี้ จะพบว่า ทำนองหลักนั้นเป็นทำนองเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง - นา - ก้อย ในห้องที่ 2 และห้องที่ 3 (ล ช ฟ ช ล ล ช ฟ ช ล) จากนั้นใช้การรูดนิ้ว โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติขึ้นไปที่เสียง โคลสูง แล้วมาลงจังหวะตามทำนองหลักที่เสียง ชอลสูง (- ด - ช) และใช้การลากคันชักที่เสียง ชอลสูง ยังคงใช้การรูดนิ้วในห้องที่ 7 ตามด้วยการใช้นิ้วพรนไปตกเสียง ฟ่า โดยข้อบังหวะไปตกในประโดยคลัดไป

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโดยคลีที่ 6 ทำนองหลักนั้น เป็นทำนองเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำนองโดยใช้การลากคันชักสีเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้คันชักในการปฏิบัติบรรเลงเครื่องสายได้อย่างโคลค่อน ได้นำวิธีการสะบัดนิ้วไปมา ร่วมกับการแสดงความแม่นยำของโสศประสาทด้วยการใช้การรูดนิ้ว เช่นเดียวกับตอนท้ายของห้อง 1 ที่กำลังจะเข้าสู่เที่ยวเก็บ อีกทั้งใช้นิ้วประและนิ้วพรนได้อย่างชัดเจน และขอตัวงห้องสอง มีการฝ่ากลูกตกในห้องแรกไปที่ประโดยคลัดไปในลักษณะเดียวกันทั้งสองทาง

ห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโดยคลีที่ 7

ทำนองหลัก

- - ค ร	พ ช ฟ ร	ฟ ค ฟ ร	พ ช ฟ ร	- - ค ร	พ ช ล ท	ล ท ด ท	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอตัวง 1

ร - พ ช ล ด	ช ฟ ร - ร	- ค - ร	ค ร ค ร - ฟ	- - - ค	ร ค - ฟ	- ช ช - ฟ	ม ร ค - ร
-------------	-----------	---------	-------------	---------	---------	-----------	-----------

ขอตัวง 2

ร ค - ฟ	ล ฟ - ร	- ท ค ร	ค ร ค ร - ฟ	ฟ ร ฟ ค	ร ค ร - ฟ	- น - ฟ	ม ร ค - ร
---------	---------	---------	-------------	---------	-----------	---------	-----------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอตัวง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลัก ทั้งสองวรรคอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลั้กษณรูปแบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวรรค เนื่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 1 (เสียง เร) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จากนั้น ผู้ประพันธ์ใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง (ชฟร - ร) ในห้องที่ 4 ใช้นิ้วพรน (ครคร - พ) และในวรรคที่สองได้ดำเนินทำงานมาสู่ทำงานของหลักในห้องที่ 8 โดยใช้วิธีการสะบัดนิ้วเข้าสู่ทำงานของหลัก (นรค - ร)

ขอค้าง 2 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 1 (เสียง เร) เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จากนั้น ใช้การดำเนินทำงานไปสู่ห้องที่ 4 โดยใช้นิ้วพรน (ครคร - พ) และในวรรคที่สองได้ดำเนินทำงานมาสู่ทำงานของหลักในห้องที่ 8 โดยใช้วิธีการสะบัดนิ้วเข้าสู่ทำงานของหลัก (นรค - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 7 ทำงานของหลักนี้ เป็นทำงานเก็บ แต่ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำงานโดยใช้การลากคันชักสีเป็นทำงานห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้คันชักในการปฏิบัติบรรเลงเครื่องสายได้อย่างโดยเด่น ได้นำวิธีการสะบัดนิ้ว ร่วมกับการใช้นิ้วพรน ในประโยคนี้ จะพบว่า ขอค้าง 2 สามารถแปรทำงานโดยใช้กลวิธีพิเศษได้อย่างหลากหลายกว่าขอค้าง 1 อย่างเห็นได้ชัด

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 8

ทำงานของหลัก

- พ - ท	- - ค ร	- พ - ร	- ค - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 1

- ค - ช	- พ - ร	ล ช ฟ ด ร	ค คร - ร	ค ท - ท คร	พ ช - ท	- ร - ช	ล ช ฟ - ร
---------	---------	-----------	----------	------------	---------	---------	-----------

ขอค้าง 2

- ค - ช	- พ - ช	พ ฟ - ด	ท ร ค ท	ช ฟ คร	พ ช - ท	- ค - ช	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	--------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลั้กษณรูปแบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรคที่สอง

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกลงตั้งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคที่สอง เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิชพิเศษ

ขอด้วย - 1 ในประโภคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄ่าวเสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลา (ล ช พ ร) และใช้การสีขึ้นเข้าหาทำนองหลัก (ศ ท ร ด - ร) ข้อยังหวะไปตกลในวรรคที่สอง จากนั้น ใช้กลิวิชพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วกลาง - นาง - ก้อย เริงร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (- ศ ท ร พ ช - ท - ร - ช) และใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลา ดำเนินเข้าสู่เสียงสุดท้ายของท่อน 1 (ล ช พ - ร)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄ่าวเสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ช) โดยในห้องที่ 2 ได้ลงจังหวะที่เสียงชอลสูง แล้วข้อยังหวะไปตกลในห้องที่ 3 จากนั้นในวรรคที่สอง ใช้กลิวิชพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลา - สายเปล่า เริงร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (ช ฟ ร ด - ร ช - ท - ด - ช) และจบประโภคด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลา (ล - ช ฟ)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 8 ผู้ประพันธ์ทิ้งสองต่างใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนจังหวะลง เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโภคท้ายของเที่ยวหวานของท่อน 2 เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่เที่ยวเก็บ โดยผู้ประพันธ์ทิ้งสองแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลิวิชการสะบัดนิ้วในหลายลักษณะ ทำให้การผ่อนจังหวะมีความน่าสนใจและบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของการปฏิบัติการบรรเลงเครื่องสายได้อย่างชัดเจน และเตรียมพร้อมที่จะเข้าสู่เที่ยวเก็บในประโภคต่อไป

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 1

ทำนองหลัก

- ช ช ช	- ล - ด	- ล - ท	ด ร - พ	- ด - พ	- - ช ล	- ด - ล	- ช - พ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

- ช ล ช	พ ม ร ด	ช ล ด ร	พ ล ช ช พ	ม ร ด พ	ม พ ช ล	พ ช ร น	พ ล ช พ
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 2

- - - ด	- - ด ด ด	- ล - ด	- ร - พ	ด ร น พ	ม พ ช ล	ร น พ ช	พ ล ช พ
---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรคที่สอง

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้เริ่มแปรทำงานโดยการสีเก็บตัวห้องแรก ใช้การขึ้นต้นประโยคจากกลุ่มเสียงสูงลงมาหากกลุ่มเสียงต่ำ และเลื่อนขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูงในท้ายวรรคแรก (- ช ล ช ฟ น ร ด ช ล ด ร ฟ ล ช ช ฟ) และในวรรคที่สองคำเนินทำงานสัมพันธ์กับการทำงานของหลักในกลุ่มเสียงสูง (ร น ฟ น ฟ ช ล ร น ฟ ช ช ฟ)

ขอค้าง 2 ในวรรคแรก ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสีลากคันข้ออกและตามด้วยการสะบัดคันข้อ (- - ด - ด ด) ต่อด้วยการสีทำงานห่าง ๆ ตามการทำงานของหลัก (- ล - ด - ร - ฟ) จากนี้ได้เริ่มแปรทำงานด้วยการสีเก็บในวรรคที่สองคำเนินทำงานสัมพันธ์กับการทำงานของหลักในกลุ่มเสียงสูง (ร น ฟ น ฟ ช ล ร น ฟ ช ช ฟ)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 1 ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ต่างแปรทำงานตามแบบฉบับของตน โดยขอค้าง 1 ได้ตัวเนินการบรรเลงด้วยการสีเก็บในห้องที่ 1 และเรียงร้อยทำงานตามทำงานของหลักในทันที ส่วนขอค้าง 2 ได้ใช้วิธีการสะบัดคันข้อและสีเป็นทำงานห่าง ๆ และเริ่มตัวเนินในวรรคที่สอง ทำให้มีความแตกต่างจากขอค้าง 1 อย่างเห็นได้ชัด แต่ใน 4 ห้องหลัง ใช้การคำเนินทำงานของเก็บไปในทางเดียวกัน

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 2

ทำงานของหลัก

- ฟ ช ล	ช ล ท ค մ	ท ร ค մ ท	ค ท ล ช	- ร ค ล	ร ค ล ช ช	ค ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
---------	-----------	-----------	---------	---------	-----------	---------	---------

ขอค้าง 1

ท ค ร ช ช	ฟ ร ค ท	ล ท ค ร	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ช ล ค ช	ท ล ค ท	ร ค ฟ ร
-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 2

ท ค ร ต	ฟ ร ค ท	ล ช ค ช	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ช ล ค ช	ท ล ค ท	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นอายพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองโดยการตีเป็นทำนองเก็บ โดยเลื่อนเสียงขึ้นไปทางก้นเสียงและลงมาทางก้นเสียงต่ำ สลับไปมาในวรรคแรก (ท ค ร ซ ฟ ร ค ท ล ท ค ร ด ท ล ช) จากนั้นในวรรคที่สองได้ดำเนินตามทำนองหลักอย่างชัดเจนและในพยางค์สุดท้าย เลื่อนขึ้นไปตอกจังหวะตามทำนองหลักในเสียง เร (ฟ ร ค ล ช ล ค ช ท ล ค ท ร ค ฟ) จะพบว่า ในห้องที่ 7 และ 8 ทำนองมีการเรียงตัวโน๊ตสลับขึ้นไปทางเสียงสูง

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองโดยการตีเป็นทำนองเก็บ โดยเลื่อนเสียงขึ้นไปทางก้นเสียงและลงมาทางก้นเสียงต่ำ สลับไปมาในวรรคแรก (ท ค ร ฟ ร ค ท ล ช ล ช ช ท ล ช) จากนั้นในวรรคที่สองได้ดำเนินตามทำนองหลักอย่างชัดเจนและในพยางค์สุดท้าย เลื่อนขึ้นไปตอกจังหวะตามทำนองหลักในเสียง เร (ฟ ร ค ล ช ล ค ช ท ล ค ท ล ช ฟ)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 2 ในวรรคแรก ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำนองตามแบบฉบับของตน โดยขอค้าง 1 ได้ใช้การเลื่อนไหลดลงของทำนองขึ้นไปทางเสียงสูงจนถึงเสียงของถูกตก (เสียง เร) ซึ่งแตกต่างจากขอค้าง 2 และ ในวรรคที่สอง ขอค้างทั้งสองใช้การแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 3

ทำนองหลัก

- ช ฟ ร	ฟ ร ค ท	ท ท - ด	ด ด - ร ว	- พ - ช ช	- พ - ร ว	ร ร ร - ด คำ	คำ คำ - ท
---------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	--------------	-----------

ขอค้าง 1

ท ค ร ซ	ฟ ร ค ท	ล ช ล ช	ล ท ค ร	ช ล ล ช ฟ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	-----------

ขอค้าง 2

ท ค ท ร	ฟ ร ค ท	ล ช ล ช	ล ท ค ร	ช ล ล ช ฟ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	-----------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของโดยการสีเป็นทำงานเก็บ โดยเลื่อนทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงลงมาหากลุ่มเสียงต่ำ และกลับขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูง (ท ด ร ช ฟ ร ค ท ล ช ด ช ล ท ร) จากนั้นได้แปรทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงกลับมาหากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลัก (ช ล ช ฟ น ร ร ร ช ล ท ด ฟ ท ท ท) ในวรรคที่สองนี้ได้เพิ่มการสะบัดคันชักในห้องที่ 6 และ 8

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของโดยการสีเป็นทำงานเก็บ โดยเลื่อนทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงลงมาหากกลุ่มเสียงต่ำ และกลับขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูง (ท ด ท ร ฟ ร ค ท ล ช ด ช ล ท ร) จากนั้นได้แปรทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงกลับมาหากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลัก (ช ล ช ฟ น ร ร ร ช ล ท ด ฟ ท ท ท) ในวรรคที่สองนี้ได้เพิ่มการสะบัดคันชักในห้องที่ 6 และ 8

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 3 ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ต่างแปรการทำงานตามแบบฉบับของตน โดยขอค้าง 1 ได้ใช้การเลื่อนให้ลงของทำงานขึ้น - ลงมากกว่าขอค้าง 2 เพียงเล็กน้อยและในวรรคที่สอง ใช้การแปรทำงานในลักษณะเดียวกัน ทิ้งการดำเนินการทำงานและการใช้กลวิธีพิเศษ (การสะบัดคันชัก) จะพบว่า ขอค้างทิ้งสองมีการแปรทำงานที่เหมือนกัน

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 4

ทำงานของหลัก

ล ช ฟ ค	ฟ ค ฟ ช	ล ช ฟ ช	ล ท - ท	- ช - ฟ	ฟ ฟ - ท	ท ท - ค คำ	คำ คำ - ร ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------	-------------

ขอค้าง 1

ล ท ด ร	ค ท ล ช	ฟ ค ฟ ช	ด ท ล ท	ค ช ล ช	ด ท ล ท	ร ค ท ด	น ร ค ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 2

-- ท ร	ค ท ล ช	ฟ ค ฟ ช	ด ช ล ท	ค ช ล ช	ด ท ล ท	ร ค ท ด	ฟ ร ค ร
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์คิดแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับการทำงานของหลักอย่างชัดเจน

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์คิดแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับการทำงานของหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรยายและการใช้กล่าวเชิงพิเศษ

ข้อด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานโดยการสืบเป็นทำงานเก็บ โดยเลื่อนทำงานจากกลุ่มเสียงต่อไปหากกลุ่มเสียงสูง และกลับลงมาหากกลุ่มเสียงต่ำ (ล ท ค ร ด ท ล ช ฟ ค ฟ ช ด ท ล ท) จากนั้นได้แปรทำงานเลื่อนให้ลงจากกลุ่มเสียงต่อไปหากกลุ่มเสียงสูงตามทำงานของหลัก (ด ช ล ช ด ท ล ท ร ด ท ค น ร ด ร)

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานโดยการสืบเป็นทำงานเก็บ โดยเลื่อนทำงานจากกลุ่มเสียงต่อไปหากกลุ่มเสียงสูง และกลับลงมาหากกลุ่มเสียงต่ำ (- ท ร ค ท ล ช ฟ ค ฟ ช ด ช ล ท) จากนั้นได้แปรทำงานเลื่อนให้ลงจากกลุ่มเสียงต่อไปหากกลุ่มเสียงสูงตามทำงานของหลัก (ด ช ล ช ด ท ล ท ร ด ท ค ฟ ร ค ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 4 ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ต่างแปรทำงานตามแบบฉบับของตน โดยขอด้วย 1 “ได้ใช้การเลื่อนให้ลงของทำงานขึ้น - ลงอย่างต่อเนื่องตลอดประโยค ส่วน ขอด้วย 2 “ได้เริ่มการแปรทำงานในพยางค์ที่ 3 ของห้องที่ 1 ทำให้เกิดการเว้นช่วงในการสืบทำงานของเก็บในช่วงต้นของประโยคอย่างเห็นได้ชัด และสำหรับห้องสุดท้ายของประโยคจะพบว่า ขอด้วย 1 ใช้เสียง มี ขึ้นต้นทำงาน ส่วนขอด้วย 2 ใช้เสียง พา ขึ้นต้นทำงาน จากการแปรทำงานของดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า การใช้เสียง มี ของขอด้วย 1 ทำให้ทำงานมีความนุ่มนวลกว่า ขอด้วย 2 ซึ่งใช้เสียง พา ทำให้ทำงานมีลักษณะที่เจิดจ้ากว่าขอด้วย 1

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 5

ทำงานของหลัก

- ช ช ช	- ล - ค	- ล - ท	ค ร - พ	- ค - พ	- - ช ล	- ด - ล	- ช - พ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

ฟ ช ล ร	ฟ ช ฟ ร - ค	ร ล ร ค	ฟ ร ช ฟ	ล ร ค ฟ	ร ช ฟ ล ร	ร น ฟ ล ร	ร ช ค ฟ
---------	-------------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------

ขอด้วย 2

ฟ ช ล ร	ช ฟ ร ค	ล ร ค ร	ฟ ร ช ฟ	ท ค ร ฟ	ร ช ฟ ล ร	ร น ฟ ล ร	ร ช ค ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองโดยการสืบเป็นทำนองเก็บ โดยเลื่อนทำนองจากกลุ่มเสียงสูงมาหากลุ่มเสียงต่ำ และใช้การสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า พร้อมกับคำเนินทำนองเก็บอย่างต่อเนื่องไปจนจบประโยชน์ (ฟ ช ล ร ฟ ช ฟ ร ค ร ล ร ด ฟ ร ช ฟ ล ร ด ฟ ร ช ฟ ล ร น ฟ ล ร ช ค ฟ) จะพบได้ว่า มีการคำเนินทำนองสลับไปมาระหว่างเสียงสูง - ต่ำ ตามกลุ่มเสียงปัญจมูล ได้แก่ ฟ ช ล และ ค ร

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองโดยการสืบเป็นทำนองเก็บ โดยเลื่อนทำนองจากกลุ่มเสียงสูงมาหากลุ่มเสียงต่ำ และใช้การสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า พร้อมกับคำเนินทำนองเก็บอย่างต่อเนื่องไปจนจบประโยชน์ (ฟ ช ล ร ช ฟ ร ค ล ร ด ฟ ร ช ฟ ท ร ค ฟ ร ช ฟ ล ร น ฟ ล ร ช ค ฟ) จะพบได้ว่า มีการคำเนินทำนองสลับไปมาระหว่างเสียงสูง - ต่ำ ตามกลุ่มเสียงปัญจมูล เช่นเดียวกับขอค้าง 1

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวกับ ประโยชน์ที่ 5 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก แต่จะพบได้ว่า ขอค้าง 1 ได้เพิ่มกลิ่นพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนางในห้องที่ 2 ทำให้ทำนองมีความเข้มข้นมากขึ้น และโดยแนวทางการบรรเลงในเที่ยวกับนี้ การสะบัดนิ้วนางในขณะสืบเป็นทำนองเก็บ สามารถที่จะบ่งบอกความชำนาญในการปฏิบัติการสืบได้เป็นอย่างดี

ท่อน 2 เที่ยวกับ ประโยชน์ที่ 6

ทำนองหลัก

- ฟ ช ล	ช ล ท ค	ท ร ค ท	ค ท ล ช	- ร ค ล	ร ค ล ช	ค ล ช ฟ	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 1

ร ค ท ร	ค ท ล ค	ท ล ช ท	ล ช ฟ ช	ฟ ร ค ล	ช ล ช ฟ ช	ล ช ร ฟ	ช ฟ ค ร
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------

ขอค้าง 2

ม ร ค น	ร ค ท ร	ค ท ล ท	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ช ล ด ช	ค ท ร ค	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกลองต้องลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกลองต้องลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ข้อด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานโดยการสืบเป็นทำงานเก็บ โดยคำนินทำงานเรียงร้อยลงมาทางกลุ่มเสียงต่อๆ กัน เช่น 4 พยางค์ (ร ด ท ร ด ท ล ท ล ช ฟ ช) และมีความสัมพันธ์ในการใช้นิ้วอ่ายงเป็นระบบเช่นเดียวกัน และในวรรณค์ที่สอง ได้คำนินทำงานสลับไปมา เข้าสู่การทำงานของหลัก (ฟ ร ด ล ช ล ช ฟ ช ล ช ฟ ร)

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานโดยการสืบเป็นทำงานเก็บ โดยคำนินทำงานเรียงร้อยลงมาทางกลุ่มเสียงต่อๆ กัน เช่น 4 พยางค์ (ม ร ค น ร ด ท ร ด ท ล ช) และมีความสัมพันธ์ในการใช้นิ้วอ่ายงเป็นระบบเช่นเดียวกัน และในวรรณค์ที่สอง ได้คำนินทำงานสลับไปมา เข้าสู่การทำงานของหลัก (ฟ ร ด ล ช ล ช ด ท ร ล ช ฟ)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 6 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำงานที่มีความแตกต่างกันอ่ายงชัดเจน พบได้ว่า ข้อด้วย 1 ได้นึนการแปรทำงานในกลุ่มเสียงสูง ส่วนข้อด้วย 2 เน้นการแปรทำงานในกลุ่มเสียงต่ำ

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 7

ทำงานของหลัก

- - ค ร	ฟ ช ฟ ร	ฟ ค ฟ ร	ฟ ช ฟ ร	- - ค ร	ฟ ช ล ท	ล ท ค ท	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

ช ฟ ร ค ร	ฟ ช ฟ ร	ฟ ท ค ร	ฟ ช ฟ ร	ฟ ร ค ร	ช ร ฟ ช	ฟ ร ช ฟ	ร ด ฟ ร
-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 2

- - ค ร	ฟ ช ฟ ร	ฟ ท ค ร	ฟ ช ฟ ร	ฟ ร ค ร	ฟ ช ฟ ช	ล ร ล ช ช	ฟ ร ค ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกลองต้องลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลงแลกเปลี่ยนรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอ่าย่างชัดเจน เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 4 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของโดยการสีเป็นทำงานเก็บ โดยดำเนินทำงานของใกล้เคียงกับทำงานของหลักอ่าย่างเห็นได้ชัด แต่ในห้องแรกใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กาง - สายเปล่า (ซัฟร คร ฟซัฟร ฟทคร ฟซัฟร) ทำให้ทำงานของในการสีเก็บมีความโดดเด่นขึ้นมาในทันที จากนั้นใช้การดำเนินทำงานสลับไปตามการทำงานของหลัก (ฟร คร ซัรฟซัฟร ครฟร)

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของโดยการสีเป็นทำงานเก็บ โดยดำเนินทำงานของใกล้เคียงกับทำงานของหลักอ่าย่างเห็นได้ชัด (-- คร ฟซัฟร ฟทคร ฟซัฟร) ทำให้ทำงานของในการสีเก็บมีความชัดเจนในทำงานของหลัก จากนั้นใช้การดำเนินทำงานสลับไปตามการทำงานของหลัก (ฟร คร ฟซัฟซัลรัลซัฟร คร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 7 ผู้ประพันธ์ทิ้งสอง ต่างแปรทำงานที่มีความใกล้เคียงกับทำงานของหลักอ่าย่างเห็นได้ชัด พนได้ว่า ขอค้าง 1 "ได้ทำให้ทำงานของตนมีความโดดเด่นด้วยการสะบัดนิ้วในช่วงต้นของประโยค และใช้จำนวนเก็บที่ขอกย่อนสลับไปมา ส่วนขอค้าง 2 เน้นการแปรทำงานที่ใกล้เคียงกับทำงานของหลัก แสดงความต่อเนื่องของจำนวนเพลงและแสดงความสัมพันธ์ของทำงาน โดยใช้กลลุ่มเสียงซ้ำกัน พนจากห้องที่ 6 และ 8

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 8

ทำงานของหลัก

- ฟ - ท	- - ต ร ร	- ฟ - ร ร	- ต ร - ท	- ช - ฟ	ฟ ฟ - ท	ท ท - ต ร	ต ต ร - ร ร
---------	-----------	-----------	-----------	---------	---------	-----------	-------------

ขอค้าง 1

- ล ล - ช ช	- ฟ - ร	ค ท ล ช ล	ท ร ค ท	ชัฟร คร	ฟ ช ช - ท	- ร - ช ช	ล ล ช ฟ - ช ฟ ร
-------------	---------	-----------	---------	---------	-----------	-----------	-----------------

ขอค้าง 2

- ล ล - ช ช	- ฟ - ช ช	ฟ ร - ค	ท ร ค - ท	ชัฟร คร	ฟ ช ช - ท	- ร - ช ช	ล ล ช ฟ - ร
-------------	-----------	---------	-----------	---------	-----------	-----------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลงแลกเปลี่ยนรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับการทำงานของหลักในวรรณกรรมและสัมพันธ์กับการทำงานของหลักในวรรณคดีสอง

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกลงด้วยกันว่า แบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรณกรรมและสัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรณค์ที่สอง เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรยายและการใช้กลิ่นไห้พิเศษ

ขอด้วย - 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำงานของห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำงานของหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - ชี้ ดำเนินเข้าหาทำงานของหลัก (คล ช ล ท ร ด ท) จากนั้นในวรรณค์ที่สอง ใช้กลิ่นไห้พิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า เรียกร้อยทำงานขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูง (ช พ ด ร ฟ ช - ท - ร - ช) และใช้การสะบัดนิ้วสองครั้งเข้าสู่ทำงานของหลักอย่างชัดเจน (ล ช พ ช พ)

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำงานของห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำงานของหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการดำเนินทำงานไปทางเสียงตอกของทำงานของหลัก (พ - ร ด ท ร - ท) จากนั้นในวรรณค์ที่สอง ใช้กลิ่นไห้พิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า เรียกร้อยทำงานขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (ช พ ด ร ฟ ช - ท) และใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง (ล ช พ - ร) จนท่อน 2 เที่ยวเก็บได้อ่าย่างชัดเจน

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 8 ผู้ประพันธ์ทิ้งสองตัวงใช้การสีเป็นทำงานของห่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนจังหวะลง เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโยคท้ายของเที่ยวเก็บของท่อน 2 เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่เที่ยวหวานในท่อน 3 โดยผู้ประพันธ์ทิ้งสองแพร่ทำงานที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลิ่นไห้การสะบัดนิ้วในหลายลักษณะ ทำให้การผ่อนจังหวะมีความน่าสนใจและแสดงสำนวนของการจบหน้าทับ เป็นการสรุปการทำงานของเพลง

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1

ทำงานของหลัก

- ช - พ	พ พ - ช	ช ช - ท	ท ท - ด	- พ - ร	- ด - ท	ท ท - ด	ด ด - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

- - - ช	- - ช ช ช	- ร พ ช	ร ด ด ท - ด	- - - ด	ร ด ท - ด	ม ร ด - ร	ฟ น ร ด - ร
---------	-----------	---------	-------------	---------	-----------	-----------	-------------

ขอด้วย 2

- - - ช	- - ช ช ช	- ร พ ช	ร ด ด ท - ด	- ร พ ด	ร ด ท - ด	- ร - พ	ร ฟ ร ช - ช
---------	-----------	---------	-------------	---------	-----------	---------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวรรณค

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวรรณค เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนืดที่เสียง ขอลง ต่อด้วยการสะบัดคันชัก (- - ช - - ชชช) จากนั้นดำเนินเข้าสู่การทำงานของหลัก แล้วสิ้นขึ้นในห้องที่ 4 (- ร ฟ ช ร ด ด ค) จากนั้นในวรรณคที่สอง ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง ร่วมกับการสีขึ้นเพื่อเพิ่มความหลากหลายให้กับการแปรทำงาน (- - ค ร ด ค น ร ด ร ฟ ร ด น ร)

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนืดที่เสียง ขอลง ต่อด้วยการสะบัดคันชัก (- - ช - - ชชช) จากนั้นดำเนินเข้าสู่การทำงานของหลัก แล้วสิ้นขึ้นในห้องที่ 4 (- ร ฟ ช ร ด ค) จากนั้นในวรรณคที่สอง ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง ร่วมกับการใช้นิ้วประ เพื่อเพิ่มความหลากหลายให้กับการแปรทำงาน (- ร ฟ ด ร ด ค - ร - ฟ ร ฟ ร ช ช)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำงานโดยใช้การลากคันชักสีเป็นทำงานห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้คันชักในการปฏิบัติบรรเลงเครื่องสายได้อย่างโอดเด่น และได้นำวิธีการสะบัดคันชัก การสีขึ้น การสะบัดนิ้วและการใช้นิ้วประเข้ามาเพิ่มความหลากหลายให้กับการแปรทำงาน จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสองแปรทำงานและเลือกใช้กลวิธีพิเศษที่ใกล้เคียงกันมาก

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 2

ทำงานของหลัก

- ช - ฟ	ฟ ฟ - ช	ช ช - ท	ท ท - ด	- ร - ฟ	- ร - ด	ด ด - ท	ท ท - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 1

- - - -	- - - ร	- ฟ - ช	- ท - ด	- ร ด ท - ร	- ฟ - ด	- - - ท	ช ท ช ด ท - ด
---------	---------	---------	---------	-------------	---------	---------	---------------

ขอค้าง 2

- - - ฟ	ช ฟ ร - ร	ฟ ร ฟ ช	ล ช ด ท - ด	ร ด ท - ร	- ฟ - ด	- - - ท	ช ท ช ด ท - ด
---------	-----------	---------	-------------	-----------	---------	---------	---------------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอคั่ง 1 ผู้ประพันธ์ตกลงรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค -

ขอคั่ง 2 ผู้ประพันธ์ตกลงรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับขอคั่ง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นิพิเศษ

ขอคั่ง 1 ในประโภคนี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนีดที่เสียง เร ต่อด้วยการดำเนินทำนองช้า ๆ เข้าหาทำนองหลักในห้องที่ 4 (-----ร - พ - ช - ท - ค) ต่อด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง ในวรรคที่สองจากนั้นดำเนินทำนองเข้าสู่การใช้นิ้วประ จนจบประโภค (รคท - ร - พ - ค --- ท ซทชคท - ค) โดยข้อยังหวะไปตกในประโภคถัดไป

ขอคั่ง 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนีดที่เสียง พา ต่อด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า จากนั้นดำเนินทำนองเข้าสู่การสืบในห้องที่ 4 (----- พ ซฟร - ร ฟร ฟ ช ลชคท - ค) จากนั้นในวรรคที่สองดำเนินทำนองเข้าสู่การใช้นิ้วประ จนจบประโภค (รคท - ร - พ - ค --- ท ซทชคท - ค) โดยข้อยังหวะไปตกในประโภคถัดไป

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 2 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำนองโดยใช้การลากคันชักเสียงที่เป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อแสดงความสามารถของการใช้คันชักที่ทำให้เกิดความนิ่งของเสียง นอกจากนี้ยังพบว่า ในวรรคแรกนี้ ขอคั่ง 2 มีความหลากหลายในการใช้กลิ่นิพิเศษมากกว่า ขอคั่ง 1 อย่างชัดเจน โดยมีการแปรทำนองถี่มากกว่าขอคั่ง 1

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 3

ทำนองหลัก

- - พ ช	ท ต մ ท ช	ท พ ท ช	ท ต մ ท ช	ต մ ท ร ร ต մ	ร ร ท ต մ ช	ท ช ต մ ท	ต մ ช ท พ
---------	-----------	---------	-----------	---------------	-------------	-----------	-----------

ขอคั่ง 1

ท ช - - ท	- ค - ช	- - - พ	- - - ช ໍ	- ທ ໍ - -	- - - ທ ໍ	- - - ງ	ຟມຮດ- ຮດ
-----------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	---------	----------

ซอตัวง 2

- ช ด ท	- ช - ชช	- - - ฟ	- ร ฟ ช	- ท - ท	- - - ช	ฟ ช ท ช	ฟ ร - ฟ
---------	----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ซอตัวง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค

ซอตัวง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับซอตัวง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่วิพิเศษ

ซอตัวง 1 ในห้องแรก ของประโยชน์นี้ เสียง ซอlet เป็นการขับจังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ แล้วผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากกันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนีด捺นตามทำนองหลัก (ทช -- ท - ด - ช --- ฟ --- ช) ต่อคั่วyla การใช้กลิ่วิพิเศษด้วยการรูดนิ้วในวรรคที่สองที่เสียง ทีสูง โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติ ดำเนินทำนองช้า ๆ เข้าหาทำนองหลักในห้องที่ 8 ด้วยการสีเขียว (- ท - - - ท --- ร ฟ ร ค - ร) โดยลงจังหวะด้วยเสียง โโค เพื่อบอധจังหวะไปตอกในประโยชน์ถัดไป

ซอตัวง 2 ในห้องแรก ของประโยชน์นี้ เสียง ซอlet เป็นการขับจังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ แล้วผู้ประพันธ์ได้ดำเนินการแปรทำนองตามทำนองหลัก (- ช ด ท - ช - ชช --- ฟ - ร ฟ ช) ต่อคั่วyla การใช้กลิ่วิพิเศษด้วยการรูดนิ้วในวรรคที่สองที่เสียง ทีสูง โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติดำเนินทำนองช้า ๆ เข้าหาทำนองหลักในห้องที่ 8 (- ท - ท --- ช ฟ ช ท ช ฟ ร - ฟ)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 3 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำนองโดยใช้การลากกันชักสีเป็นทำนองห่าง ๆ จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสองแปรทำนองที่มีความใกล้เคียงกันมาก

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 4

ทำนองหลัก

- ท ด ร	- ฟ - ช	- ท - ช	- ฟ - ร	- ร - ด	ด ด - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอตัวง 1

- ฟ - -	- ร ฟ ช	ล ช ฟ - ร	ฟ ร ช ฟ - ช	ฟ ร - - ฟ ร	ร ค ท ค ร	- ฟ - ช	ฟ ช ล ช - ช
---------	---------	-----------	-------------	-------------	-----------	---------	-------------

ขอค้าง 2

- - ฟ ร	คร ฟ ช	- ฟ - ช	ฟ ช ล ช ฟ - ร	- ช - ล	ร ค ล ด ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร ช ฟ - ช
---------	--------	---------	---------------	---------	---------------	-----------	---------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทึ้ง ส่องวรรค

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทึ้ง ส่องวรรค เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในห้องแรก ของพระโยคนี้ เสียง ฟ่า เป็นการขอยังหวะที่ต่อเนื่องมาจาก พระโยคก่อนหน้านี้ แล้วผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคัน ขักข้า ๆ ให้เกิดความหนีดคำเนินตามทำนองหลัก แต่ได้สอดแทรกการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง ร่วมกับการใช้นิ้วประในห้องที่ 4 (- ฟ - - ร ฟ ช ล ช ฟ - ร ฟ ช ฟ - ช) จะพบว่า พยางค์สุดท้าย ของห้องที่ 4 เป็นข้อยังหวะไปตกในวรรคที่สอง และในวรรคที่สอง ได้ใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง ร่วมกับการใช้นิ้วพรุคำเนินตามทำนองหลัก (ฟ ร - - ฟ ร ร ค ล ด ร - ฟ - ช ฟ ช ล ช ฟ - ช)

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้คำเนินการแปรทำนองตามทำนองหลัก (- - ฟ ร คร ฟ ช - ฟ - ช ฟ ช ล ช ฟ - ร) จากนั้นในวรรคที่สอง คำเนินตามทำนองหลักด้วยการใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - ชี - นาง - ก้อย ร่วมกับการใช้การสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า คำเนินเข้าสู่ทำนองหลัก (- ช - ล ร ค ล ด ร - ร ช ฟ ร ค ร ช ฟ ช ฟ - ช)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน พระโยคที่ 4 ผู้ประพันธ์ทึ้งสองต่างแปรทำนองโดยใช้กลวิธีพิเศษ อย่างหลากหลายตามแบบของตน โดยขอค้าง 1 ใช้การสะบัดนิ้ว การใช้นิ้วประ และนิ้วพรุ ส่วนขอค้าง 2 ใช้การสะบัดนิ้วในหลาย ๆ ครั้ง จะพบว่า ขอค้าง 1 เลือกใช้กลวิธีพิเศษได้ หลากหลายมากกว่า

ท่อน 3 เที่ยวหวาน พระโยคที่ 5

ทำงานของหลัก

- - - ช	- ช - ช	- ร ฟ ช	- ท - ค	- ร - ฟ	- ร - ค	ค ค - ท	ท ท - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

- - - ร	- พ - ช	- - - ท	ชพชท- ค	รคท - ร	- พ - ด	- - - ท	ชพชดท- ค
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

ข้อด้วย 2

- ร - ด	- ท - ช	- ร - ช	รดชดท- ค	- ท - ร	พ ช พ ท	- ด - ท	ชดทชท- ค
---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------	----------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักทั้งสองวรรค เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นพิเศษ

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนีดคำเนินตามทำนองหลัก แต่ได้สอดแทรกการใช้นิ้วประในห้องที่ 4 (- - - ร - พ - ช - - - ท ชพชท- ค) จากนั้นในวรรคที่สอง ใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นา - กลา - ร่วมกับการคำเนินทำนองไปสู่การใช้นิ้วประในห้องที่ 8 โดยลงที่เสียง โโค แล้วข้อยังหวะไปตอกในประโยชน์ถัดไป (รคท - ร - พ - ด - - ท ชพชดท- ค)

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนีดคำเนินตามทำนองหลัก แต่ได้สอดแทรกการใช้นิ้วประในห้องที่ 4 (- ร - ด - ท - ช - - ร - ช รดชดท- ค) จากนั้นในวรรคที่สอง คำเนินทำนองไปสู่การใช้นิ้วประในห้องที่ 8 โดยลงที่เสียง โโค แล้วข้อยังหวะไปตอกในประโยชน์ถัดไป (- ท - ร พ ช พ ท - ด - ท ชดทชท- ค)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 5 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันมาก โดยใช้กลิ่นพิเศษด้วยการใช้นิ้วประในห้องที่ 4 และห้องที่ 8 สำหรับข้อด้วย 2 มีการสอดแทรกทำนองถัดกันกว่าข้อด้วย 1 แต่ยังคงไปในทิศทางเดียวกันทั้งสองทาง

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 6

ทำนองหลัก

- พ - ท	- - ค ร	- พ - ร	- ค - ท	- ล - ช	ช ช - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

พช - - ช	ล ช - - ร	ล ช พ ค ร	ค ท ร - ร	ค ท -- ช	ค ช - ท	- ค - ร	ฟ น ร ค - ร
----------	-----------	-----------	-----------	----------	---------	---------	-------------

ขอค้าง 2

ทช - - ช	ล ช ฟ ร	- ฟ ค ร	ค ท ร ด -	ค ท - - ช	ฟ ช ช - ท	- ร - ช	ฟ น ร ด - ร
----------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	---------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวาระ

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลงแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวาระ เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในพยางค์ที่ 2 ห้องที่ 1 เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จากนั้น ผู้ประพันธ์ได้แบ่งการทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนืดคำเนินตามการทำงานของหลัก แต่ได้สอดแทรกการสะบัดนิ้วในห้องที่ 3 ร่วมกับการสีขึ้นในห้องที่ 4 แล้วข้อยังหวะไปตกในวรรคที่สอง (ทช - - ช ล ช ช - ร ล ช ฟ ค ร ค ท ร ด -) ในวรรคที่สอง ผู้ประพันธ์ได้คำเนินทำงานตามทำงานไปสู่การสีขึ้นในห้องที่ 8 (ค ท - - ช ค ช - ท - ด - ร ฟ น ร ด -)

ขอค้าง 2 ในพยางค์ที่ 2 ห้องที่ 1 เป็นการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ จากนั้น ผู้ประพันธ์ได้แบ่งการทำงานของหลักออกเป็นทำงานห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดความหนืดคำเนินตามการทำงานของหลัก แต่ได้สอดแทรกการสีขึ้นในห้องที่ 4 แล้วข้อยังหวะไปตกในวรรคที่สอง (ทช - - ช ล ช ฟ ร - ฟ ค ร ค ท ร ด -) ในวรรคที่สอง ผู้ประพันธ์ได้คำเนินทำงานตามทำงานไปสู่การสีขึ้นในห้องที่ 8 (ค ท - - ช ฟ ช - ท - ร - ช ฟ น ร ด -)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 6 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแบ่งการทำงานที่มีความคล้ายคลึงกันมาก โดยใช้กลวิธีพิเศษด้วยการข้อยกฤตที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้าของตน และใช้การข้อยังหวะไปสู่วรรคที่สอง จะพบว่า ขอค้าง 1 มีความหลากหลายในการใช้การสะบัดนิ้วมากกว่าขอค้าง 2 อย่างชัดเจน

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 7

ทำงานของหลัก

- ร - ค	ค ค - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ช	- ล - ต	- ล - ช	ช ช - ฟ	ฟ ฟ - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

- ล - ค	ร ฟ - ร	- ล - ร	ฟ ช ฟ - ช ช	ร -- ค ร	ฟ ช ฟ ช ช	ล ร ล ช ช	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	---------	-------------	----------	-----------	-----------	-------------

ข้อด้วย 2

- ล - ค	ร ฟ - ร	- ล - ร	- ฟ - ช ช	- - ค ร	ฟ ช ฟ ช ช	ล ร ล ช ช	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	---------	-----------	---------	-----------	-----------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวรรณค

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตอกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวรรณค เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิชพิเศษ

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ใช้วิธีการดำเนินทำงานตามทำงานของหลัก เสมือนเป็นการเตรียมตัวที่จะสืบสานองในเที่ยวหวาน โดยเน้นการแปรทำงานให้มีความสอดคล้องกับการทำงานของหลัก และเลือกใช้กลิวิชพิเศษในห้องที่ 8 ด้วยการสืบเชื่อมต่อ (- ล - ค ร ฟ - ร - ล - ร ฟ ร ฟ - ช ช ร -- ค ร ฟ ช ฟ ช ล ร ล ช ช ฟ น ร ค - ร)

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ใช้วิธีการดำเนินทำงานตามทำงานของหลัก เสมือนเป็นการเตรียมตัวที่จะสืบสานองในเที่ยวหวาน โดยเน้นการแปรทำงานให้มีความสอดคล้องกับการทำงานของหลัก และเลือกใช้กลิวิชพิเศษในห้องที่ 8 ด้วยการสืบเชื่อมต่อ (- ล - ค ร ฟ - ร - ล - ร ฟ ร ฟ - ช ช ร -- ค ร ฟ ช ฟ ช ล ร ล ช ช ฟ น ร ค - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในห้อง 3 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 7 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำงานที่มีความคล้ายคลึงกันมาก โดยใช้การแปรทำงานให้สอดคล้องกับการทำงานของหลักและใช้กลิวิชพิเศษในห้องที่ 8 จะพบได้ว่า ประโภคนี้ เสมือนเป็นการเตรียมตัวที่จะจบเที่ยวหวานของห้อง 3 นั่นเอง

ห้อง 3 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 8

ทำงานของหลัก

- ฟ - ท	- - ค ร บ	- ฟ - ร บ	- ค บ - ท	- ช ช - ฟ	ฟ ฟ - ท	ท ท - ค บ	ค ค บ - ร บ
---------	-----------	-----------	-----------	-----------	---------	-----------	-------------

ข้อด้วย 1

- ล ช ช	- ฟ - ร	ล ช ฟ ค ร	ค ทร ค - ท	- - ท ค ร	ฟ ช ช - ท	- ค - ร	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	-----------	------------	-----------	-----------	---------	-------------

ขอด้วย 1

- - - ช	- - ชชช	- ร พ ช	- ท - ค	ล ช ฟ ร	คร ฟ ค	ท ช ท ค	ร ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	--------	---------	---------

ขอด้วย 2

- - - ช	- - ชชช	- ร พ ช	- ท - ค	-- ฟ ร	คร ฟ ค	- ร ฟ ค	ร ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	--------	--------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลัก เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่วชีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ใช้การขึ้นต้นประโยชน์คั่วขการตั้งแนวทางการบรรเลงที่เสียงซอด และตามด้วยการสะบัดคันชักสามพยางค์ (- - ช - ชชช) จากนั้นได้เริ่มดำเนินตามทำนองหลักคั่วขการสีเก็บในช่วงท้ายรรคแรกเข้าสู่รรคที่สองจนจบประโยชน์ (- ร พ ช - ท - ค ล ช ฟ ร คร ฟ ค ท ช ท ค ร ช ฟ ร)

ขอด้วย 2 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ใช้การขึ้นต้นประโยชน์คั่วขการตั้งแนวทางการบรรเลงที่เสียงซอด และตามด้วยการสะบัดคันชักสามพยางค์ (- - ช - ชชช) จากนั้นได้เริ่มดำเนินตามทำนองหลักคั่วขการสีเก็บในช่วงท้ายรรคแรกเข้าสู่รรคที่สองจนจบประโยชน์ เช่นเดียวกับขอด้วย 1 (- ร พ ช - ท - ค -- ฟ ร คร ฟ ค - ร ฟ ค ร ช ฟ ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 1 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำนองที่มีความใกล้เคียงกันมาก โดยใช้วิธีตั้งแนวทางการบรรเลงคั่วขการสะบัดคันชัก แล้วตามด้วยการดำเนินทำนองเก็บเรียงร้อยทำนองเก็บตามทำนองหลักในท่อนที่ ชั่งขอด้วยทั้งสอง เริ่มดำเนินทำนองเก็บตั้งแต่ห้องที่ 5 เป็นต้นไป

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 2

ทำนองหลัก

- ช - พ	พ พ - ช	ช ช - ท	ท ท - ค	- ร - ฟ	- ร - ค	ค ค - ท	ท ท - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 1

คร ฟ ช	ท ค ท ช	ร ค ท ช	ด ช ท ค	ล ช ล ฟ	ช ร ฟ ค	ร ฟ ท ค	ร ค ท ช
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชื่อคั่ง 2

- ล - ช -	- พ - ร	- - - ด	ทร - ท	ช - ฟ - ร	พ - ช - ท	- ร - ช -	ล ช - ฟ - ร
-----------	---------	---------	--------	-----------	-----------	-----------	-------------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ชื่อคั่ง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคที่สอง

ชื่อคั่ง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรคที่สอง เช่นเดียวกับชื่อคั่ง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิชีพิเศษ

ชื่อคั่ง 1 ในประโภคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง (ล ช พ ร) และใช้การสีขึ้นเข้าหาทำนองหลัก (ด ทร - ท) จากนั้นใช้กลิวิชีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วกลาง - นาง - ก้อย เริ่งร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (- ด ทร พ ช - ท - ด - ร) และใช้การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง ดำเนินเข้าสู่เสียงสุดท้ายของเที่ยวหวานในท่อน 3 (ฟ น ร ค - ร)

ชื่อคั่ง 2 ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) จากนั้นในวรรคที่สอง ใช้กลิวิชีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า เริ่งร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (ช - ฟ - ร พ ช - ท - ด - ช) และจบประโภคด้วยการสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง (ล ช พ - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 8 ผู้ประพันธ์ทิ้งสองต่างใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนทำนองและจังหวะลง เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโภคท้ายของเที่ยวหวานของท่อน 3 เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่เที่ยวเก็บ โดยผู้ประพันธ์ทิ้งสองแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลิวิชีการสะบัดนิ้วในหลายลักษณะ ทำให้การผ่อนจังหวะมีความน่าสนใจ และพร้อมที่จะเข้าสู่เที่ยวเก็บในประโภคต่อไป

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 1

ทำนองหลัก

- ช - พ	พ พ - ช	ช ช - ท	ท ท - ด	- พ - ร	- ด - ท	ท ท - ด	ด ด - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 2

คร พ ช	ท ด ท ช	ร ด ท ล	ช ล ท ด	ล ด ช ฟ ร	ฟ ช ท ด	ร ฟ ช ฟ	ร ค ท ช
--------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลง

ขอค้าง 1 ผู้ประพันธ์ตกลั่นแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับการทำงานของหลักอย่างชัดเจน

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ตกลั่นแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่มีความสัมพันธ์กับการทำงานของหลัก เช่นเดียวกับขอค้าง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอค้าง 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยในวรรคแรกแพร่ทำงานในกลุ่มเสียงต่า สายหุ้มเป็นส่วนใหญ่ (คร พ ช ท ด ท ช ร ด ท ช ค ช ท ด) ส่วนในวรรคที่สอง ได้เลื่อนขึ้นไปใช้กลุ่มเสียงสูงและเลื่อนกลับมาหากกลุ่มเสียงต่าตามทำงานของหลัก (ล ด ช ฟ ช ร ฟ ด ร ฟ ท ด ร ด ท ช)

ขอค้าง 2 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ของตน โดยในวรรคแรกแพร่ทำงานในกลุ่มเสียงต่า สายหุ้มเป็นส่วนใหญ่ (คร พ ช ท ด ท ช ร ด ท ล ช ล ท ด) ส่วนในวรรคที่สอง ได้เลื่อนขึ้นไปใช้กลุ่มเสียงสูงและเลื่อนกลับมาหากกลุ่มเสียงต่าตามทำงานของหลัก (ล ด ช ฟ ร ฟ ช ท ด ร ฟ ช ฟ ร ด ท ช)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 2 ผู้ประพันธ์หั่งสอง ต่างแพร่ทำงานที่มีความใกล้เคียงกันมาก โดยใช้วิธีการบรรเลงในกลุ่มเสียงต่าตามทำงานหลักในวรรคแรกและเลื่อนขึ้นไปบรรเลงในกลุ่มเสียงสูงและกลับมาหากกลุ่มเสียงต่าตามทำงานของหลัก

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 3

ทำงานของหลัก

- - พ ช	ท ด ท ช	ท ฟ ท ช	ท ด ท ช	ค ท ร ด ด	ร ท ด ช ช	ท ช ด ท	ค ช ท ฟ
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	---------

ขอค้าง 1

ท ค ร ฟ	ร ค ร ฟ	ร ฟ ช ฟ	ร ด ท ช	ฟ ร ฟ ช	ท ด ท ช	ท ค ร ท	ค ร น ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอค้าง 2

ท ค ร ฟ	ร ค ร ฟ	ร ฟ ช ฟ	ร ด ท ช	ฟ ร ฟ ช	ท ด ท ช	ท ค ร ท	ค ร น ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลัก เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ข้อด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน และใช้การลดเสียงขึ้นลงได้กลมกลืนกับการทำงานของหลัก

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน และใช้การลดเสียงขึ้นลงได้กลมกลืนกับการทำงานของหลัก

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวนภัย ประโยคที่ 3 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำงานที่เหมือนกัน โดยใช้วิธีการดำเนินทำงานให้สอดคล้องกับทำงานของหลัก

ท่อน 3 เที่ยวนภัย ประโยคที่ 4

ทำงานหลัก

- ท ค ร	- พ - ช	- ท - ช	- พ - ร	- ร - ค	ค ค - ร	ร ร - พ	พ พ - ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

ล ล ช ฟ ค	ร မ ฟ ล ล	ช ล ฟ ช ล	ร ฟ ค ร	- ค ท ร	ค ท ล ท	ค ช ล ช	ค ท ล ช
-----------	-----------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 2

ล ล ช ฟ ค	ร မ ฟ ล ล	ช ล ฟ ช ล	ฟ ร ค ร	- ค ท ร	ค ท ล ท	ล ช ค ช	ค ท ล ช
-----------	-----------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก ในวรรณกรรม และสัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรณคดีสอง

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก ในวรรณกรรม และสัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรณคดีสอง เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิธีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงเรียงร้อยลงมากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลักในวรรคที่สอง

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงเรียงร้อยลงมากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลักในวรรคที่สอง

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 4 ผู้ประพันธ์ทึ้งสอง ด่างแปรทำงานที่ใกล้เคียงกันมาก โดยแตกต่างกันเพียงการดำเนินทำงานของห้องที่ 7 โดยใช้วิธีการดำเนินทำงานของจากกลุ่มเสียงสูง ในวรรคแรก และดำเนินทำงานเข้าหาทำงานของหลักในวรรคที่สอง

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 5

ทำงานหลัก

- - - ช	- ช - ช	- ร พ ช	- ท - คำ	- ริ - พ	- ริ - คำ	คำ คำ - ท	ท ท - ช
---------	---------	---------	----------	----------	-----------	-----------	---------

ขอด้วย 1

ล คำ พ ค	ร พ ร ร	ค ร พ ท	ค ร ค ค ค	ร ค ท ช	ท ค ท ท ท	ค ท ช ท	ร ค ท ช
----------	---------	---------	-----------	---------	-----------	---------	---------

ขอด้วย 2

ล คำ พ ค	ร พ ร ร	ค ร พ ท	ค ร ค ค ค	ร ค ร ช	ท ค ท ท ท	ค ท ช ท	ร ค ท ช
----------	---------	---------	-----------	---------	-----------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ขอด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก อ่ายงชัดเจน

ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก อ่ายงชัดเจน เช่นเดียวกับขอด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิวิธีพิเศษ

ขอด้วย 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอ่ายงชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำงานของจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงเรียงร้อยลงมากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลักในวรรคที่สอง และในขณะที่ใช้การสีเก็บ ได้สอดแทรกกลิวิธีพิเศษด้วยการสะบัดคันชักในห้องที่ 2 และ 4 และ 6 เป็นระยะๆ

ข้อด้วย 2 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานของเช่นเดียวกับข้อด้วย 1

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยงเก็บ ประโยชน์ที่ 5 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างใช้การแปรทำงานที่เหมือนกัน โดยใช้วิธีการดำเนินทำงานจากกลุ่มเสียงสูงในวรรคแรก และดำเนินเข้าหากำทำงานของหลักในวรรคที่สอง จะพบได้ว่า ทำงานที่เป็นนี้ มีการเลื่อนเสียงจากกลุ่มเสียงสูงลงมาหากลุ่มเสียงต่ำอย่างสวยงามและเป็นระบบ เนื่องจากมีการใช้ทำงานของเดียวกันทั้ง 4 กลุ่ม แต่ได้เปลี่ยนเสียงเพื่อเข้าหากลุกตกเท่านั้น

ท่อน 3 เที่ยงเก็บ ประโยชน์ที่ 6

ทำงานของหลัก

- พ - ท	- - คำ ร	- พ - ร	- คำ - ท	- ล - ช	ช ช - ท	ท ท - คำ	คำ คำ - ร
---------	----------	---------	----------	---------	---------	----------	-----------

ข้อด้วย 1

ล ช พ ท	ร พ ท ช	ท ค พ ล մ	ฟ ร ค ท	ล ช ค ช	ล ท ค ล	ท ค ร ท	ค ร น ร
---------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 2

ล ช ฟ ร	ช ฟ ร - ค	ท ล ช ล	ท ร ค ท	ล ช ค ช	ล ท ค ล	ท ค ร ท	ค ร น ร
---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

ข้อด้วย 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักอย่างชัดเจน

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นอายพิเศษ

ข้อด้วย 1 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอย่างชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำงานจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงเรียงร้อยลงมากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลักในวรรคที่สอง

ข้อด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำงานที่สอดคล้องกับทำงานของหลักอย่างชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำงานจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงเรียงร้อยลงมากกลุ่มเสียงต่ำตามทำงานของหลักในวรรคที่สอง เช่นเดียวกับข้อด้วย 1

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 6 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างใช้การแปรทำนองที่ใกล้เคียงกันอย่างมาก โดยใช้วิธีการดำเนินทำนองจากกลุ่มเสียงสูงในวรรคแรกและดำเนินเข้าหาทำนองหลักในวรรคที่สอง จะพบได้ว่า ทำนองที่แปรนั้น มีการเดือนเสียงจากกลุ่มเสียงสูงลงมาหากลุ่มเสียงต่ออย่างสวยงาม

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 7

ทำนองหลัก

- ร - ค	ค ค - ร	ร ร - พ	พ พ - ช	- ล - ต	- ล - ช	ช ช - พ	พ พ - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอตัวง 1

ล ด ร ล	ค ร ฟ ค	ร ฟ ช ร	ฟ ช ล ฟ	ช ล ล ด ร	ฟ ช ล ค	ร ฟ ช ท	ค ร ฟ ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ขอตัวง 2

ล ด ร ล	ช ล ด ร	ด ช ล ล ร	ค ร ฟ ช	ล ฟ ช ล ล	ด ร ฟ ช	ล ช ล ฟ ค	ร ช ล ฟ ร
---------	---------	-----------	---------	-----------	---------	-----------	-----------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ขอตัวง 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน

ขอตัวง 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับขอตัวง 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นอายพิเศษ

ขอตัวง 1 ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำนองที่สอดคล้องกับทำนองหลักอย่างชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำนองจากกลุ่มเสียงต่ำໄล่เสียงเรียงร้อยขึ้นไปหากลุ่มเสียงสูงตามทำนองหลักในวรรคที่สอง

ขอตัวง 2 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโยชน์ก่อนหน้านี้ โดยใช้การดำเนินทำนองที่สอดคล้องกับทำนองหลักอย่างชัดเจน โดยในวรรคแรกได้ดำเนินทำนองจากกลุ่มเสียงต่ำໄล่เสียงเรียงร้อยขึ้นไปหากลุ่มเสียงสูงตามทำนองหลักในวรรคที่สอง เช่นเดียวกับขอตัวง 1 แต่ในขณะที่ดำเนินทำนองนั้น ผู้ประพันธ์ได้สอดแทรกกลิ่นอายการรูดนิ้วในห้องที่ 6 (เสียง โคลง) ซึ่งในการปฏิบัติของประโยชน์นี้ เป็นช่วงท้ายของเที่ยวเก็บ ในท่อน 3 ที่มีแนวการบรรเลงค่อนข้างเร็ว เพราะบทประพันธ์กำลังจะจบลง การใช้กลิ่นอายการรูดนิ้วจึงบ่งบอกถึงความสามารถของผู้บรรเลงได้เป็นอย่างดี

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 7 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างใช้การแปรทำนองที่ใกล้เคียงกันอย่างมาก โดยใช้วิธีการดำเนินทำนองจากกลุ่มเสียงต่างในวรรคแรกและดำเนินไปหาทำนองกลุ่มเสียงสูง และในวรรคที่สอง ได้ดำเนินทำนองจากกลุ่มเสียงสูงเข้าหาทำนองหลักในท้ายประโยค จะพบว่า ซอต์ว 2 นั้นได้ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการรูคนิ้วสอดแทรกเข้ามาในห้องที่ 6 ทำให้ในประโยคนี้ ซอต์ว 2 มีความโถดเด่นกว่าซอต์ว 1 อย่างเห็นได้ชัด

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก

- พ - ท	- - ค ร	- พ - ร	- ค - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ซอต์ว 1

- ล - ช	- พ - ร	ล ล ช พ ค ร	ค ท ร ค - ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	- ค - ร	ฟ မ ร ค - ร
---------	---------	-------------	-------------	-----------	---------	---------	-------------

ซอต์ว 2

- ล - ช	- พ - ร	- - - ค	ท ร ค - ท	- ร - พ	- ช - ท	- ค - พ	ม ร ค - ร
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

ลักษณะรูปแบบของทำนองเพลง

ซอต์ว 1 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน

ซอต์ว 2 ผู้ประพันธ์ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับซอต์ว 1

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ซอต์ว 1 ในประโยคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนทำนองและจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - ชี ดำเนินเข้าหาทำนองหลัก (ล ล ช พ ค ร ค ท ร ค) จากนั้นในวรรคที่สองใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิ้วนาง - กลาง - สายเปล่า เรียงร้อยทำนองขึ้นไปหากลุ่มเสียงสูง (ช ฟ ร ค ร พ ช - ท - ค - ร) และใช้การสีขี้เข้าสู่ทำนองหลักอย่างชัดเจน (ฟ မ ร ค - ร) และเป็นการผ่อนจังหวะลงจนบทประพันธ์ได้อ่ายางสมบูรณ์

ซอต์ว 2 ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนทำนองและจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ เริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำนองหลัก (- ล - ช - พ - ร) ต่อด้วยการดำเนินทำนอง

ไปทางเสียงทดลองทำงานของหลัก (---ด ทรด - ท) จากนั้นในวรรคที่สอง ได้ดำเนินเป็นทำงานห่างๆ เรียงร้อยไปสู่การสะบัดคันวิลงบนทประพันธ์ (-ร - พ - ช - ท - ด - พ มรด - ร)

วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 8 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างใช้การสีเป็นทำงานห่างๆ เพื่อเป็นการผ่อนทำงานและจังหวะให้ช้าลง เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโภคสุดท้ายของเที่ยวเก็บ ในท่อน 3 เพื่อลองจบบทประพันธ์ โดยผู้ประพันธ์ทั้งสองแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลวิธีการสะบัดคันวิ้งในหลายลักษณะ ทำให้การผ่อนจังหวะลงบนทประพันธ์ มีความสมบูรณ์ในตัวเองเป็นอย่างยิ่ง

การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการประพันธ์ทำงานเดี่ยวซอคั่วเพลงสุรินทราุญ 3 ชั้นระหว่างทางครูหลวงไฟเราะเสียงซอคั่วทางครูประเวช กุนุท ผู้วิจัยสามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง
2. ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ลักษณะรูปแบบของทำงานเพลง

1. ทางซอคั่วทั้งสอง มีลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ต่างกัน ดังต่อไปนี้

1.1 ซอคั่ว 1 มีลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักจำนวน 31 ประโภค และไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักจำนวน 13 ประโภค แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ประพันธ์ให้ความสำคัญกับการแปรทำนองที่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก แต่ในขณะเดียวกันก็ได้เพิ่มความหลากหลายในการแปรทำนองที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก โดยใช้วิธีเพิ่มความหลากหลายของการแปรทำนองด้วยการใช้กลวิธีพิเศษ

1.2 ซอคั่ว 2 มีลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำงานของหลักจำนวน 28 ประโภค และไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักจำนวน 16 ประโภค แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ประพันธ์ให้ความสำคัญกับการแปรทำนองที่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก น้อยกว่าการแปรทำนองที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักเมื่อเปรียบเทียบกับซอคั่ว 1

2. ขอด้วยทั้งสอง มีการนำโครงสร้างของทำงานของหลักมาใช้ในการแปรทำงานของบทประพันธ์ ทั้งในช่วงต้นและในช่วงท้ายของการบรรเลงแต่ละเที่ยว และในการลงจับบทประพันธ์ ดังแสดงตัวอย่างได้ในประโยชน์คต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยชน์คติที่ 1

ทำงานหลัก

- คำ คำ คำ	- ร คำ	- ท คำ	- พ ช ล	ท คำ ท พ	- ท - ร	- คำ - ท	- ล - ช
------------	--------	--------	---------	----------	---------	----------	---------

ขอด้วย 1

-- ด ด ด	- ร - ด	ท ล ท ด	- ช - ล	- ท - ช	- ท - ร	- ด - ท	ล ด ท ล ช
----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

ขอด้วย 2

- - - -	- - - ด	- - - ช	- - - ล	- ท - ด	ท ร ด - ท	- ล - ท	ร ด ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------	-----------

อธิบาย : ขอด้วยทั้งสองได้ตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงโดยการนำโครงสร้างของทำงานของหลักมาเป็นแม่แบบในการเขียนต้นบทประพันธ์ ทำงานของเพลงของประโยชน์ค้มีความสัมพันธ์กับโครงสร้างของทำงานของหลักอย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยชน์คติที่ 6

ทำงานหลัก

- พ - ท	- - คำ ร	- พ - ร	- คำ - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - คำ	คำ คำ - ร
---------	----------	---------	----------	---------	---------	----------	-----------

ขอด้วย 1

ช ฟ ร - ช ร	ฟ ช ล ช ร	ล ช ฟ ค ร	ค ท ร ด - ท	ช ฟ ร ค ร	ฟ ช ล - ท	- ร - ช ร	ล ช ฟ - ร
-------------	-----------	-----------	-------------	-----------	-----------	-----------	-----------

ขอด้วย 2

ร - ช ล - พ	- ช ล พ ร	- ท - ด	ท ร ด - ร	ค ท - ร	พ ช ล - ท	- ด - ร	พ น ร ด - ร
-------------	-----------	---------	-----------	---------	-----------	---------	-------------

อธิบาย : ขอด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานของเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรณกรรม โดยแปรทำงานของในกลุ่มเสียงสูง แต่ในวรรณคดีสองได้แปรทำงานของในกลุ่มเสียงสูง และเรียงร้อยเช้าหาทำงานของหลักเพื่อจบประโยชน์คุมที่ขาวหวานในท่อน 1

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 1

ทำงานหลัก

- คำ คำ คำ	- ร - คำ	- ท - คำ	- พ ช ล	ท คำ ท พ	- ท - ร	- คำ - ท	- ล - ช
------------	----------	----------	---------	----------	---------	----------	---------

ขอด้วย 1

- ค - ค ค ค	- ร - ค	ท ล ท ค	- ช - ล	ท ค ร ค	พ ร ค ท	ล ท ค ร	ค ท ล ช
-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอด้วย 2

- ค - ค ค ค	- ร - ค	ท ล ท ค	- ช - ล	ท ค ท ล	- ท - -	ช ฟ ร ค ร	ค ท ล ช
-------------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	---------

อธิบาย : ขอด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานหลักอย่างชัดเจน เพราะในประโยชน์นี้ เป็นการขึ้นต้นเที่ยวเก็บซึ่งจะต้องเริ่มแนวการบรรเลงให้มีความกระชับ ผู้ประพันธ์จึงได้นำทำงานหลักมาขึ้นถือเป็นหลักในการแปรทำงาน

ตัวอย่างที่ 4

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 6

ทำงานหลัก

- พ - ท	-- คำ ร	- พ - ร	- คำ - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - คำ	คำ คำ - ร
---------	---------	---------	----------	---------	---------	----------	-----------

ขอด้วย 1

- คำ - ช	- พ - ร	ท ล ช ล	ท ร ค ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	- ค - ร	พ မ ร ค - ร
----------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	-------------

ขอด้วย 2

- คำ - ช	- พ - ร	-- ค	ท ร ค -	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	ร ค ท ค ร	พ မ ร ค - ร
----------	---------	------	---------	-----------	---------	-----------	-------------

อธิบาย : ขอด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานหลักในวรรณกรรมและสัมพันธ์กับทำงานหลักในวรรณคดีสอง ในประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำงานห่าง ๆ โดยเริ่มจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงลงมาหาเสียงของทำงานหลัก ต่อด้วยการสีเก็บเข้าหากันของหลัก เพื่อจบบทประพันธ์ในท่อน 1

ตัวอย่างที่ 5

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1

ทำงานของหลัก

- ช ช ช	- ล - ล	- ล - ท	ค ร - พ	- ค - พ	-- ช ล	- คำ - ล	- ช - พ
---------	---------	---------	---------	---------	--------	----------	---------

ซอด้วย 1

- - - -	- - - พ	- - ช ฟ ร	- พ - ช บ	- - - -	- - - ช บ	- พ - ช บ	ฟ ช ฟ ล ช บ - ล บ
---------	---------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	-------------------

ซอด้วย 2

- - - -	- - - พ	- - - ร	ฟ ร ช ฟ - ช บ	- - - -	- - - ช บ	- พ - ช บ	ฟ ช ฟ ล ช บ - ล บ
---------	---------	---------	---------------	---------	-----------	-----------	-------------------

อธิบาย : ซอด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่สัมพันธ์กับทำงานของหลักทั้งสองวรรค เพื่อเขียนต้นเที่ยวหวานในท่อน 2

ตัวอย่างที่ 6

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 8

ทำงานของหลัก

- พ - ท	- - คำ - ร	- พ - ร	- คำ - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - คำ	คำ คำ - ร
---------	------------	---------	----------	---------	---------	----------	-----------

ซอด้วย 1

- ต คำ - ช บ	- พ - ร	ล ช ฟ ค ร	ค ท ร ค - ร	ค ท - ท ค ร	พ ช บ - ท	- ร - ช บ	ล ช ฟ - ร
--------------	---------	-----------	-------------	-------------	-----------	-----------	-----------

ซอด้วย 2

- ต คำ - ช บ	- พ - ช บ	พ ร ฟ - ค	ท ร ค ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช บ - ท	- ค - ช บ	ต คำ - ช ฟ ร
--------------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	-----------	--------------

อธิบาย : ซอด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำงานเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับทำงานของหลักในวรรคที่สอง เพื่อลงจับเที่ยวหวานในประโยคนี้

ตัวอย่างที่ 7

ท่อน 2 เที่ยวกีน ประโยคที่ 1

ทำงานของหลัก

- ช ช ช	- ล - ล	- ล - ท	ค ร - พ	- ค - พ	-- ช ล	- คำ - ล	- ช - พ
---------	---------	---------	---------	---------	--------	----------	---------

ชื่อคั่ง 1

- ช - ล - ช	พ ม ร ค	ช ล ค ร	ฟ ล ช ช ฟ	ม ร ค ฟ	ม พ ช ล ล	ฟ ช ร ມ	ฟ ล ช ช ฟ
-------------	---------	---------	-----------	---------	-----------	---------	-----------

ชื่อคั่ง 2

- - - ค	- - ค ค ค	- ล - ค	- ร - ฟ	ค ร મ ฟ	મ ફ ચ લ લ	ર મ ફ ચ ચ	ફ લ ચ ચ ફ
---------	-----------	---------	---------	---------	-----------	-----------	-----------

อธิบาย : ชื่อคั่งทั้งสองได้ตกแต่งลักษณะรูปแบบของคำนำองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับคำนำองหลักอย่างชัดเจน เพื่อเป็นการย้ำเตือนให้ผู้ฟังรับรู้ได้ว่า บทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงเที่ยวเก็บในท่อน 2 แล้ว

ตัวอย่างที่ 8

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 8

คำนำองหลัก

- ฟ - ท	- - គ ર	- જ - ર	- គ - ઠ	- ચ - ફ	ફ ફ - ઠ	ઠ ઠ - ં	ં ં - ર
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชื่อคั่ง 1

- ં - ચ	- ફ - ર	ક થ લ ચ લ	ઠ ર ઠ થ	ચ ફ ર ચ ર	ફ ચ - ઠ	- ર - ચ	ં ચ ફ - ચ ફ
---------	---------	-----------	---------	-----------	---------	---------	-------------

ชื่อคั่ง 2

- ં - ચ	- ફ - ચ	ફ - ચ	ઠ ર ઠ - થ	ચ ફ ર ચ ર	ફ ચ - ઠ	- ર - ચ	ં ચ ફ - ર
---------	---------	-------	-----------	-----------	---------	---------	-----------

อธิบาย : ชื่อคั่งทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของคำนำองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับคำนำองหลักในวรรคแรกและสัมพันธ์กับคำนำองหลักในวรรคที่สอง เพื่อลงจังเที่ยวเก็บในท่อน 2

ตัวอย่างที่ 9

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1

คำนำองหลัก

- ચ - ફ	ફ ફ - ચ	ચ ચ - ઠ	ઠ ઠ - ં	- જ - ર	- ૂ - ઠ	ઠ ઠ - ં	ં ં - ર
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชื่อคั่ง 1

- - - ચ	- - ચ ચ ચ	- ર ફ ચ	ર ચ ચ ઠ - ઠ	- - - ઠ	ર ચ ઠ - ઠ	મ ર ચ - ઠ	ફ મ ર ચ - ઠ
---------	-----------	---------	-------------	---------	-----------	-----------	-------------

ชื่อคั่ง 2

- - - ચ	- - ચ ચ ચ	- ર ફ ચ	ર ચ ચ ઠ - ઠ	- ર ફ ઠ	ર ચ ઠ - ઠ	- ર - ફ	ર ફ ચ - ચ
---------	-----------	---------	-------------	---------	-----------	---------	-----------

อธิบาย : ข้อด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลัก ทั้งสองวรรณคดีย่างชัดเจน เพราะเป็นการขึ้นต้นเที่ยวหวานในท่อน 3

ตัวอย่างที่ 10

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก

- พ - ท	-- ค ร	- พ - ร	- ค - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

- ล ล - ช	- พ - ร	ล ล ช พ ค ร	ค ท ร ค - ท	- - ท ค ร	พ ช ช - ท	- ค - ร	ฟ မ ร ค - ร
-----------	---------	-------------	-------------	-----------	-----------	---------	-------------

ข้อด้วย 2

- ล ล - ช	- พ - ร	- - - ค	ท ร ค - ท	ช ช ฟ ร ค ร	พ ช ช - ท	- ร - ช	ล ล ช พ - ร
-----------	---------	---------	-----------	-------------	-----------	---------	-------------

อธิบาย : ข้อด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่ไม่สัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรณคดีและสัมพันธ์กับทำนองหลักในวรรณคดีสอง เพื่อลดจังหวะเที่ยวหวานในท่อน 3

ตัวอย่างที่ 11

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 1

ทำนองหลัก

- ช - พ	พ พ - ช	ช ช - ท	ท ท - ค	- พ - ร	- ค - ท	ท ท - ค	ค ค - ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ข้อด้วย 1

- - - ช	- - ช ช ช	- ร พ ช	- ท - ค	ล ล ช ฟ ร	ค ร ฟ ค	ท ช ท ค	ร ช ช ฟ ร
---------	-----------	---------	---------	-----------	---------	---------	-----------

ข้อด้วย 2

- - - ช	- - ช ช ช	- ร พ ช	- ท - ค	- - พ ร	ค ร ฟ ค	- ร ฟ ค	ร ช ช ฟ ร
---------	-----------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

อธิบาย : ข้อด้วยทั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่มีความสัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน เพื่อขึ้นต้นเที่ยวเก็บในท่อน 3

ตัวอย่างที่ 12

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 8

ทำนองหลัก

- พ - ท	-- ด ร	- พ - ร	- ด - ท	- ช - พ	พ พ - ท	ท ท - ด	ด ด - ร
---------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ชอด้วย 1

- ล - ช	- พ - ร	ล ช พ ค ร	ค ท ร ค - ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	- ค - ร	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	-----------	-------------	-----------	---------	---------	-------------

ชอด้วย 2

- ล - ช	- พ - ร	- - - ค	ท ร ค - ท	- ร - พ	- ช - ท	- ค - พ	ม ร ค - ร
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

อธิบาย : ชอด้วยหั้งสองตกแต่งลักษณะรูปแบบของทำนองเพลงที่สัมพันธ์กับทำนองหลักอย่างชัดเจน โดยได้ผ่อนจังหวะลงโดยใช้การสีเป็นทำนองห่าง ๆ และใช้การสีขึ้นเข้าสู่ทำนองหลักอย่างชัดเจน และเป็นการผ่อนจังหวะลงจนบทประพันธ์ได้อย่างสมบูรณ์

3. ชอด้วยหั้งสอง มีลักษณะการใช้จังหวะที่เรียกว่า ลักษณะ ดังต่อไปนี้

3.1 ชอด้วย 1

- ไม่พบรการล่วงหน้าในบทประพันธ์
- พบรการข้อยลูกตกล จำนวน 13 ประโยค

3.2 ชอด้วย 2

- ไม่พบรการล่วงหน้าในบทประพันธ์
- พบรการข้อยลูกตกล จำนวน 15 ประโยค

แสดงให้เห็นได้ว่า ชอด้วยหั้งสอง ไม่มีการลักษณะประเกทล่วงหน้า แต่นิยมใช้การลักษณะประเกทข้อยลูกตกล โดยชอด้วย 2 มีการข้อยลูกตกลมากกว่าชอด้วย 1 ทำให้มีความหลากหลายในการใช้ทำนองประกอบกับจังหวะมากกว่า

4. ชอด้วย 1 ใช้การสะบัดนิ้วและการสะบัดคันชักในการแปรทำนองมากกว่าชอด้วย 2 แสดงได้ดังนี้

4.1 ชอด้วย 1

- พบรการสะบัดนิ้ว จำนวน 40 ตำแหน่ง ในการแปรทำนองหั้ง 6 เที่ยว
- พบรการสะบัดคันชัก จำนวน 9 ตำแหน่ง ในการแปรทำนองหั้ง 6 เที่ยว

4.2 ชอด้วย 2

- พบรการสะบัดนิ้ว จำนวน 34 ตำแหน่ง ในการแปรทำนองหั้ง 6 เที่ยว
- พบรการสะบัดคันชัก จำนวน 7 ตำแหน่ง ในการแปรทำนองหั้ง 6 เที่ยว

แสดงให้เห็นได้ว่า ชอด้วย 1 มีความหลากหลายในการใช้กลิ่นพิเศษด้วยการสะบัดนิ้ว และการสะบัดคันชักมากกว่าชอด้วย 2 อย่างชัดเจน แสดงให้เห็นถึงลักษณะการประดิษฐ์ทางเดียวที่เน้นความเข้มข้นของทำนองเดียวให้ปรากฏมากขึ้น

5. ขอด้วยทั้งสองมีการแปรทำนอง (สำนวนกลอน) และการใช้กลิวีพิเศษ (วิธีการบรรเลง) ที่มีลักษณะคล้ายกัน พบได้ในประโภคต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 5

ขอด้วย 1

- ช - ล	ร ค ท ค ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร ฟ ช ช	ล ช ฟ ฟ ช ล ล	- ค - ช	ล ช ช ด - ช	ล ช ช ล ฟ - ช
---------	---------------	-----------	-------------	---------------	---------	-------------	---------------

ขอด้วย 2

- ช - ล	ร ค ท ค ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร ฟ ช ช	ล ช ฟ ช ล ล	- ค - ช	ล ช ช ด - ช	ล ช ช ช ล ล - ฟ
---------	---------------	-----------	-------------	-------------	---------	-------------	-----------------

อธิบาย : ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้แปรทำนองที่ต่างจากทำนองหลักอย่างชัดเจน โดยคือข้อ ๑ เรียงร้อยทำนองจากกลุ่มเสียงต่ำ ขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูงและดำเนินทำนองกลุ่มเสียงสูงในวรรคที่สอง ในส่วนของการใช้กลิวีพิเศษ จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสองมีการบรรเลงที่มีความคล้ายคลึงกันมาก ในการใช้วิธีการบรรเลงเครื่องสายขึ้นสูง

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 2

ขอด้วย 1

ม ร ค ช	ค ร น ฟ	ม ร ค ฟ	ม ฟ ช ล ล	ช ล ท ค	ร ท ค ร	ช ฟ ล ล ช	ฟ ร ค ท
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	-----------	---------

ขอด้วย 2

ค ร น ร	ช ร น ฟ	ม ร ค ฟ	ม ฟ ช ล ล	ช ล ท ค	ร ท ค ร	ช ฟ ล ล ช	ฟ ร ค ท
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	-----------	---------

อธิบาย : ในเที่ยวเก็บ ประโภคที่ 2 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ได้นำทำนองหลักในกลุ่มเสียงต่ำมาแปรทำนองเป็นทางเก็บ ด้วยการหลบเลื่อนเสียงขึ้นไปทางกลุ่มเสียงสูงและดำเนินทำนองจากเสียงต่ำไปเสียงสูงและกลับมาสู่เสียง ที่ ในทำนองหลัก จะพบว่า ผู้ประพันธ์ทั้งสองใช้การแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันมาก

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 4

ขอด้วย 1

ช ล ล ช ฟ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท	ล ช ค ช	ล ท ค ล	ท ค ร ท	ล ท ค ร
-----------	-----------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------

ขอตัวง 2

ชั่ว ลั่ว ชั่ว พ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ด	ฟ ท ท ท ท	ล ช ค ช	ล ช ค ท	ร ค ท ด	ม ร ค ร
------------------	-----------	---------	-----------	---------	---------	---------	---------

อธิบาย : ในเที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 4 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ใช้การแปรทำนองที่มีการเรียงร้อยตามทำนองหลักอย่างชัดเจน มีการแปรทำนองและการใช้กลิวิชพิเศษที่คล้ายคลึงกันมาก โดยแสดงการสะบัดคันชักในห้องที่ 2 และ 4 เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 4

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 8

ขอตัวง 1

- ล ล - ช ช	- พ - ร	ล ล ช ฟ ค ร	ค ท ร ค - ร	ค ท - ท ค ร	พ ช ช - ท	- ร - ช ช	ล ล ช ฟ - ร
-------------	---------	-------------	-------------	-------------	-----------	-----------	-------------

ขอตัวง 2

- ล ล - ช ช	- พ - ช ช	ฟ ร ฟ - ด	ท ร ด ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช ช - ท	- ด - ช ช	ล ล - ช ฟ ร
-------------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	-----------	-------------

อธิบาย : ในท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 8 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างใช้การสืบเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนจังหวะลง เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโยชน์ท้ายของเที่ยวหวานของท่อน 2 เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่เที่ยวเก็บ โดยผู้ประพันธ์ทั้งสองแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลิวิชการสะบัดนิวในหลายลักษณะ

ตัวอย่างที่ 5

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 2

ขอตัวง 1

ท ค ร ช ช	ฟ ร ค ท	ล ท ค ร	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ช ล ค ช	ท ล ค ท	ร ค ฟ ร
-----------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ขอตัวง 2

ท ค ร ค	ฟ ร ค ท	ล ช ค ช	ค ท ล ช	ฟ ร ค ล	ช ล ค ช	ท ล ค ท	ล ช ฟ ร
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

อธิบาย : ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 2 ในวรรคแรก ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำนองตามแบบฉบับของตน โดยขอตัวง 1 ได้ใช้การเลื่อนไหลงของทำนองชืน - ลง มากกว่าขอตัวง 2 และในวรรคที่สอง ใช้การแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 6

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 3

ขอด้วย 1

ท ค ร ช	ฟ ร ด ท	ล ช ด ช	ล ท ค ร	ช ล ล ช ฟ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	-----------

ขอด้วย 2

ท ค ท ร	ฟ ร ด ท	ล ช ด ช	ล ท ค ร	ช ล ล ช ฟ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	-----------

อธิบาย : ในท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยคที่ 3 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำนองตามแบบ
ฉบับของตน โดยขอด้วย 1 ได้ใช้การเลื่อนไฟลของทำนองขึ้น - ลงมากกว่าขอด้วย 2 และใน
วรรคที่สอง ใช้การแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก ทั้งการดำเนินทำนองและการใช้
กลวิธีพิเศษ (การสะบัดคันชัก)

ตัวอย่างที่ 7

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 5

ขอด้วย 1

- - - ร	- ฟ - ช	- - - ท	ช ท ช ท - ค	ร ด ท - ร	- ฟ - ค	- - - ท	ช ท ช ด ท - ค
---------	---------	---------	-------------	-----------	---------	---------	---------------

ขอด้วย 2

- ร - ค	- ท - ช	- ร - ช	ร ด ช ด ท - ค	- ท - ร	ฟ ช ฟ ท	- ค - ท	ช ด ท ช ท - ค
---------	---------	---------	---------------	---------	---------	---------	---------------

อธิบาย : ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 5 ผู้ประพันธ์ทั้งสอง ต่างแปรทำนองที่มี
ความคล้ายคลึงกันมาก โดยใช้กลวิธีพิเศษด้วยการใช้น้ำประในห้องที่ 4 และห้องที่ 8
เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 8

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 6

ขอด้วย 1

ท ช - - ช	ต ล ช - - ร	ต ล ช ฟ ค ร	ค ท ร ด - ร	ค ท - - ช	ค ช - ท	- ค - ร	ฟ မ ร ด - ร
-----------	-------------	-------------	-------------	-----------	---------	---------	-------------

ขอด้วย 2

ท ช - - ช	ต ล ช ฟ ร	- ฟ ค ร	ค ท ร ด - ร	ค ท - - ช	ฟ ช - ท	- ร - ช	ฟ မ ร ด - ร
-----------	-----------	---------	-------------	-----------	---------	---------	-------------

อธิบาย : ในท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 6 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันมาก โดยใช้กลวิธีพิเศษด้วยการข้อยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโภคก่อนหน้าของตน และใช้การข้อยังหวะไปสู่วรรคที่สอง

ตัวอย่างที่ 9

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 8

ขอตัวง 1

- ล - ช	- พ - ร	ล ช ฟ ค ร	ค ท ร ค - ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	- ค - ร	ฟ မ ร ค - ร
---------	---------	-----------	-------------	-----------	---------	---------	-------------

ขอตัวง 2

- ล - ช	- พ - ร	- - - ค	ท ร ค - ท	- ร - พ	- ช - ท	- ค - พ	ม ร ค - ร
---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

อธิบาย : ในท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโภคที่ 8 ผู้ประพันธ์ทั้งสองต่างใช้การสืบเป็นทำนองห่าง ๆ เพื่อเป็นการผ่อนจังหวะให้ชาดง เพราะบทประพันธ์ได้ดำเนินมาถึงในประโภคสุดท้ายของเที่ยวเก็บ ในท่อน 3 เพื่อลงจบบทประพันธ์ โดยผู้ประพันธ์ทั้งสองแปรทำนองที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้กลวิธีการสะบัดนิ้วในลายลักษณ์ ทำให้การผ่อนจังหวะ ลงจบบทประพันธ์ มีความสมบูรณ์ในตัวเองเป็นอย่างยิ่ง

ลักษณะการบรรเลงและการใช้กลวิธีพิเศษ

ขอตัวงทั้งสอง มีการใช้คันชักและการใช้นิ้วในการบรรเลงดำเนินทำนองได้ตามหลักการปฏิบัติเครื่องสายประเทษาขึ้นสูง ดังนี้

1. การสะบัด มี 2 ลักษณะ คือ

1.1 การสะบัดนิ้ว โดยการสีคันชักออกหรือคันชักเข้า 1 ครั้ง และใช้นิ้วของมือซ้ายแตะสะบัดลงบนสายซอให้ได้ 3 พยางค์ โดยใช้ความเร็วพอประมาณ

1.1.1 การสะบัดนิ้วก้อย - นาง - กลาง แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 2

ขอตัวง 1

- ค - ล	ค ช - พ	มรค - พ	ช ล ล ช พ - ล	- - - ท	รคทคร-ร	- พ ค ร	ค ทรค - ร
---------	---------	---------	---------------	---------	---------	---------	-----------

ขอตัวง 2

ล ช - ล	ค ช - พ	มรค - พ	ช ล ล ช พ - ล	- - - ท	รคทคร-ร	ล ล ช พ ค ร	ค ทรค - ร
---------	---------	---------	---------------	---------	---------	-------------	-----------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิวก้อย - นาง - กลางที่สายเอก และเข้าสู่ทำงานองหลักด้วยนิวก้อยในห้องที่ 4 (ช ล ล ช พ - ล)

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 3

ขอตัวง 1

- - - ค ท	- ค ด ค ค	ท ล ท ค	- ช - ล	- ท - ด	ท ค ท ค ร - ท	- ล - ท	ร ด ท ล ช
-----------	-----------	---------	---------	---------	---------------	---------	-----------

ขอตัวง 2

ค ท - - ค	- ร ฟ ท	ท ล ท ค	- ช - ล	- - - ค	ท ค ท ค ร - ร	ด ท ล - ท	ร ด ท ล ช
-----------	---------	---------	---------	---------	---------------	-----------	-----------

อธิบาย : ในห้องที่ 8 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสะบัดนิวก้อย - นาง - กลาง ที่สายหุ่ม คำเนิน เข้าสู่ทำงานองหลัก (ร ด ท ล ช)

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 4

ขอตัวง 1

- ล - ช	ล ล ช พ - ร	ล ล ช พ ค ร	ค ทรค - ร	ค ท - ช	ค ช - ท	- ค - ร	พ น ร ค - ร
---------	-------------	-------------	-----------	---------	---------	---------	-------------

ขอตัวง 2

- - - ช	ล ล ช พ - ร	- พ ค ร	ค ทรค - ร	ค ท - ช	ค ช - ท	- ค - พ	ม ร ค - ร
---------	-------------	---------	-----------	---------	---------	---------	-----------

อธิบาย : ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการใช้วิธีสะบัดนิวก้อย - นาง - กลางที่สายเอก (ล ล ช พ - ร ล ล ช พ ค ร) ในห้องที่ 2

ตัวอย่างที่ 4

ท่อน 1 เกี่ยวกวน ประโยคที่ 5

ขอด้วง 1

- ช - ล	รคทคร-ร	ช์ฟร ค ร	ช์ฟร ฟ ช'	ลชฟ ฟชล	- ด - ช'	ลชด - ช'	ลชลช - ช'
---------	---------	----------	-----------	---------	----------	----------	-----------

ขอด้วง 2

- ช - ล	รคทคร-ร	ช์ฟร ค ร	ช์ฟร ฟ ช'	ลชฟ ช ล	- ด - ช'	ลชด - ช'	ลชลชลช - ฟ
---------	---------	----------	-----------	---------	----------	----------	------------

อธิบาย : ในห้องที่ 2 ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสะบัดนิ้วกลอย - นาง - กลางที่สายหุ่ม และลงจังหวะด้วยสายเปล่าที่เสียง เร (รคท คร - ร)

1.1.2 การสะบัดนิ้วนาง - กลาง - ชี แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เกี่ยวกวน ประโยคที่ 3

ขอด้วง 1

- - - ค ท	- ค ค ค ค	ท ล ท ค	- ช - ล	- ท - ด	ท ค ท ค ร - ท	- ล - ท	ร ค ท ล ช
-----------	-----------	---------	---------	---------	---------------	---------	-----------

ขอด้วง 2

ค ท -- ค	- ร ฟ ท	ท ล ท ค	- ช - ล	- - - ค	ท ค ท ค - ร	ค ท ล - ท	ร ค ท ล ช
----------	---------	---------	---------	---------	-------------	-----------	-----------

อธิบาย : ในห้องที่ 7 ผู้ประพันธ์ใช้การสะบัดนิ้วนาง - กลาง - ชี ที่สายหุ่มมาลงเสียง ที่ (ค ท ล - ท)

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เกี่ยวกวน ประโยคที่ 3

ขอด้วง 1

- - - ค ท	- ค ค ค ค	ท ล ท ค	- ช - ล	- ท - ด	ท ค ท ค ร - ท	- ล - ท	ร ค ท ล ช
-----------	-----------	---------	---------	---------	---------------	---------	-----------

ขอด้วง 2

ค ท -- ค	- ร ฟ ท	ท ล ท ค	- ช - ล	- - - ค	ท ค ท ค - ร	ค ท ล - ท	ร ค ท ล ช
----------	---------	---------	---------	---------	-------------	-----------	-----------

อธิบาย : ในห้องที่ 7 ผู้ประพันธ์ใช้การสะบัดคณิวนาง - กลาง - ชี้ที่สายทุ่มมาลงเสียง ที่ (ค ท ล - ท)

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 8

ขอตัวง 1

- ล - ช	- พ - ร	ค ท ล ช ล	ท ร ค ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	- ร - ช	ล ช ฟ - ช ฟ ร
---------	---------	-----------	---------	-----------	---------	---------	---------------

ขอตัวง 2

- ล - ช	- พ - ช	ฟ ร - ค	ท ร ค - ท	ช ฟ ร ค ร	พ ช - ท	- ร - ช	ล ช ฟ - ร
---------	---------	---------	-----------	-----------	---------	---------	-----------

อธิบาย : ในห้องที่ 3 ขอตัวง 1 ได้ใช้การสะบัดคณิวนาง - กลาง - ชี้ที่สายทุ่ม คำเนินเข้า หาทำงานของหลัก (ค ท ล ช ล ท ร ค ท)

1.1.3 การสะบัดคณิวนาง - กลาง - สายเปล่า แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 5

ขอตัวง 1

- ช - ล	ร ค ท ค ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร	ฟ ช	ล ช ฟ	ฟ ช ล	- ค - ช	ล ช ค ล - ช	ล ช ล ค ล - ช
---------	---------------	-----------	-------	-----	-------	-------	---------	-------------	---------------

ขอตัวง 2

- ช - ล	ร ค ล ค ร - ร	ช ฟ ร ค ร	ช ฟ ร	ฟ ช	ล ช ฟ	ช ล	- ค - ช	ล ช ค ล - ช	ล ช ล ค ล - ฟ
---------	---------------	-----------	-------	-----	-------	-----	---------	-------------	---------------

อธิบาย : ในห้องที่ 3 และห้องที่ 4 ผู้ประพันธ์ใช้การสะบัดข้ามเสียงด้วยนิวนาง - กลาง - สายเปล่า คำเนินเข้าสู่ทำงานของหลักในกลุ่มเสียงสูง (ช ฟ ร ค ร ช ฟ ร ฟ ช)

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 6

ขอตัวง 1

- ล - ช	- พ - ร	ท ล ช ล	ท ร ค ท	ช ฟ ร ค ร	ฟ ช - ท	- ค - ร	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	-------------

ขอตัวง 2

- ล - ช	- พ - ร	- - - ค	ท ร ค -	ช ฟ ร ค ร	ฟ ช - ท	ร ค ท ค ร	ฟ น ร ค - ร
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	-----------	-------------

อธิบาย : ในห้องที่ 5 ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดนิวนาง - กลาง - สายเปล่า เรียงร้อยทำนองขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง (ชั่ฟร ค ร พ ชั่ - ท - ด - ร) และใช้การสืบซึ่งคำเนินเข้าสู่เสียง สุดท้ายของท่อน 1 (พมรค - ร)

1.2 การสะบัดคันชัก โดยการใช้คันชัก “เข้า - ออก - เข้า” ให้เกิดเป็น 3 หน่วย เสียงติดต่อกันอย่างรวดเร็วเพื่อทดสอบตำแหน่งเสียง 1 พยางค์ แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวนก ประโยชน์ที่ 1

ขอตัวง 1

- ค - ค ค ค	- ร - ค	ท ล ท ค	- ช - ล	ท ค ร ค	ฟ ร ค ท	ล ท ค ร	ค ท ล ช
ขอตัวง 2							
- ค - ค ค ค	- ร - ค	ท ล ท ค	- ช - ล	ท ค ท ล	- ท --	ชั่ฟร ค ร	ค ท ล ช

อธิบาย : ในห้องที่ 1 ในประโยชน์นี้ เป็นการขึ้นต้นเที่ยวนกซึ่งจะต้องเริ่มแนวการบรรเลง ให้มีความกระชับ ผู้ประพันธ์จึงได้ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดคันชักในห้องที่ 1 แล้วคำเนินเข้า หาทำนองหลัก (- ค ค ค ค - ร - ค ท ล ท ค - ช - ล)

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เที่ยวนก ประโยชน์ที่ 4

ขอตัวง 1

ชั่ ล ชั่ ฟ	ม ร	ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท	ล ช ด ช	ล ท ค ล	ท ค ร ท	ล ท ค ร
ขอตัวง 2								
ชั่ ล ชั่ ฟ	ม ร	ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท	ล ช ด ช	ล ช ค ท	ร ค ท ค	ม ร ค ร

อธิบาย : ในห้องที่ 2 และห้องที่ 4 ของประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้เริ่มประโยชน์ที่กกลุ่ม เสียงสูงเรียงร้อยทำนองมาสู่การสะบัดคันชักในห้องที่ 2 (ชั่ ล ชั่ ฟ ม ร ร ร ร) ต่อด้วยกลุ่มเสียงต่อ ที่สายเปล่าไปสู่การสะบัดคันชักในห้องที่ 4 (ช ล ท ค ฟ ท ท ท ท)

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 2 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 3

ขอด้วย 1

ท ค ร ช	ฟ ร ด ท	ล ซ ค ช	ล ท ค ร	ช ล ล ช ฟ	ม ร ร ร ร	ช ล ท ค	ฟ ท ท ท ท
ขอด้วย 2							

อธิบาย : ในห้องที่ 6 และห้องที่ 8 ของประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองโดยการถีเป็นทำนองเก็บ โดยถีอนทำนองจากกลุ่มเสียงสูงลงมาหากกลุ่มเสียงต่ำ และกลับขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูง (ท ค ร ช ฟ ร ด ท ล ซ ค ช ล ท ค ร) จากนั้นได้แปรทำนองจากกลุ่มเสียงสูงกลับมาหากกลุ่มเสียงต่ำตามทำนองหลัก (ช ล ล ช ฟ ม ร ร ร ร ช ล ท ค ฟ ท ท ท ท) ในวรรคที่สองนี้ได้เพิ่มการสะบัดคันชักในห้องที่ 6 และ 8

ตัวอย่างที่ 4

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 1

ขอด้วย 1

- - - ช	- - ช ช ช	- ร ฟ ช	ร ค ช ค ท - ค	- - - ค	ร ด ท - ค	ม ร ค - ร	ฟ น ร ค - น ร
ขอด้วย 2							

อธิบาย : ในห้องที่ 2 ของประโยชน์นี้ ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่างๆ ด้วยการลากคันชักช้าๆ ให้เกิดความหนืดที่เสียง ขออภัย ต่อด้วยการสะบัดคันชัก (- - ช - - ช ช ช) จากนั้นดำเนินเข้าสู่ทำนองหลัก

ตัวอย่างที่ 5

ท่อน 3 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 5

ขอด้วย 1

ล ช ฟ ค	ร ฟ ร ร ร	ม ร ฟ ท	ค ร ค ค ค	ร ด ท ช	ท ค ท ท ท	ค ท ช ท	ร ค ท ช
ขอด้วย 2							

อธิบาย : ในประโภคนี้ ผู้ประพันธ์ได้ใช้การสีเก็บที่ต่อเนื่องมาจากประโภคก่อนหน้า โดยใช้การคำเนินทำนองที่สอดคล้องกับทำนองหลักอย่างชัดเจน โดยในวรรคแรกได้คำเนินทำนองจากกลุ่มเสียงสูงໄล่เสียงเรียงร้อยลงมากลุ่มเสียงต่ำตามทำนองหลักในวรรคที่สอง และในขณะที่ใช้การสีเก็บ ได้สอดแทรกกลวิธีพิเศษด้วยการสะบัดคันชักในห้องที่ 2 และ 4 และ 6 เป็นระยะๆ

2. การใช้นิ้วประ โดยการสีสายเปล่า แล้วใช้บริเวณข้อนิ้วมือหนีโคนนิ้วกลางและยกสลับกันดี ๆ ร่วมกับการสีสายเปล่าในอัตราความเร็วพอประมาณ เกิดเป็นเสียงสูงต่ำสลับกันไปภายในหนึ่งคันชักออกหรือคันชักเข้า แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 1

ขอตัวง 1

- - - -	- - - พ	- - ช์ฟร	- พ - ช์	- - - -	- - - ช์	- พ - ช์	ฟช พลิช-ลิ
---------	---------	----------	----------	---------	----------	----------	------------

ขอตัวง 2

- - - -	- - - พ	- - - ร	พรช์ฟ-ช'	- - - -	- - - ช'	- พ - ช'	ฟช พลิช-ลิ
---------	---------	---------	----------	---------	----------	----------	------------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอตัวง 2 ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีดที่เสียง พา ต่อด้วยการใช้นิ้วประเสียง พา กับเสียง ร

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโภคที่ 2

ขอตัวง 1

ช์ฟ - พ	ลั่นฟ ฟชลิ	ลั่นฟ ฟชลิ	- ค - ช'	- - - -	- - - พ	- ร ฟร	พรพรฟ-ช'
---------	------------	------------	----------	---------	---------	--------	----------

ขอตัวง 2

ช์ฟ - พ	ลั่นฟ - ชลิ	ลั่นฟ - ชลิ	- ค - ช'	- - - -	- - - ช'	ลั่นช์ค - ช'	ลั่นลั่นฟ - พ
---------	-------------	-------------	----------	---------	----------	--------------	---------------

อธิบาย : ในห้องที่ 8 ขอตัวง 1 ใช้การลากคันชักที่เสียง พา ตามด้วยการใช้นิ้วประไปตกเสียง ชอลสูง โดยยื้อยั่งระหว่างๆไปตอกในประโภคถัดไป

ตัวอย่างที่ 3

ห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 4

ขอด้วย 1

- - - คท	ชก ชคท-ช	- ท - ร	ฟ ร ค ท	- ค - ช	ค ช ค ท-ค	ร ค ร ท	ร ค ท ค ร - ร
----------	-----------------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------------

ขอด้วย 2

- - - คท	- - - ช	ท ค ร ค	ฟ ร ค ร	ค ท - ช	ร ค ช ค ท-ค	ท ค ร ค	ร ค ท ค ร - ร
----------	---------	---------	---------	---------	-------------	---------	---------------

อธิบาย : ในห้องที่ 2 ขอด้วย 1 ในประโยคนี้ พยางค์ที่ 4 ของห้องที่ 1 (เสียง ที) เป็นการขอยังหวะที่ต่อเนื่องมาจากประโยคก่อนหน้า จากนั้น ผู้ประพันธ์ใช้นิ้วประในห้องที่ 2 และดำเนินเข้าหาทำนองหลักในห้องที่ 4 (- - คท ชก ชคท-ช - ท - ร ฟ ร ค ท)

ตัวอย่างที่ 4

ห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 5

ขอด้วย 1

- - - -	- - - ฟ	- - ซ ช ฟ ร	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ซ	ล ช ซ ค - ล	ช ล ช ซ ล ช ฟ
---------	---------	-------------	---------	---------	---------	-------------	---------------

ขอด้วย 2

- - - -	- - - ฟ	- - - ร	ฟ ร ช ซ ฟ - ฟ	- - - ซ	- - - ซ	- ฟ - ซ	ฟ ช ฟ ล ช ซ ล ค
---------	---------	---------	----------------------	---------	---------	---------	-----------------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีดที่เสียง ฟ่า ต่อด้วยการใช้นิ้วประในห้องที่ 4

ตัวอย่างที่ 5

ห้อง 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 6

ขอด้วย 1

- - - ฟ	ล ช ฟ ฟ ช ล	ล ช ฟ ช ล	ช ล ค ล ช	- - - -	- - - ฟ	- ร - ฟ	ร ฟ ร ช ฟ ช
---------	-------------	-----------	-----------	---------	---------	---------	-------------

ขอด้วย 2

ช ฟ - ฟ	ล ช ฟ - ช ล	ล ช ฟ - ช ล	ช ล ค - ช	- - - -	ช ล ค - ช	ล ช ซ ค - ฟ	ร ฟ ร ช ฟ - ฟ
---------	-------------	-------------	-----------	---------	-----------	-------------	---------------

อธิบาย : ในห้องที่ 8 ขอด้วยทั้งสองใช้กลวิธีพิเศษด้วยการใช้นิ้วประ และไปตกเสียง ขอสูง โดยขอยังหวะไปตกในประโยคถัดไป

ตัวอย่างที่ 6

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 2

ขอตัวง 1

- - - -	- - - ร	- พ - ช	- ท - ด	- ร ด ท - ร	- พ - ด	- - - ท	ช ท ช ด ท - ด
---------	---------	---------	---------	-------------	---------	---------	---------------

ขอตัวง 2

- - - พ	ช ฟ ร - ร	ฟ ร พ ช	ล ช ด ท - ด	ร ด ท - ร	- พ - ด	- - - ท	ช ท ช ด ท - ด
---------	-----------	---------	-------------	-----------	---------	---------	---------------

อธิบาย : ในห้องที่ 8 ขอตัวงทั้งสองคำเนินทำนองเข้าสู่การใช้นิ้วประ จนจบประ โยค (ร ด ท - ร - พ - ด - - ท ช ท ช ด ท - ด) โดยข้อยังหวะไปตกในประ โยคถัดไป

3. การใช้นิ้วพรม โดยการใช้ห้องปลายนิ้วแตะเรียว ๆ ให้เกิดเป็นเสียงที่สูงขึ้นไปสลับกับเสียงเดินถี ๆ ซึ่งจะเอื้อคกว่าการประ แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 2

ขอตัวง 1

ช ฟ - พ	ล ช ฟ ฟ ช ล ล	ล ช ฟ ฟ ช ล ล	- ด บ - ช บ	- - - -	- - - พ	- ร พ	พ ร พ ร พ - ช
---------	---------------	---------------	-------------	---------	---------	-------	---------------

ขอตัวง 2

ช ฟ - พ	ล ช ฟ - ช ล ล	ล ช ฟ - ช ล ล	- ด บ - ช บ	- - - -	- - - ช บ	ล ช บ ด - ช บ	ล ช ล ล ฟ - พ
---------	---------------	---------------	-------------	---------	-----------	---------------	---------------

อธิบาย : ในห้องที่ 8 ขอตัวง 2 ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการใช้นิ้วพรมไปตกเสียง พ า โดยข้อยังหวะไปตกในประ โยคถัดไป

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 7

ขอตัวง 1

ร - พ ช ล ล	ช ฟ ร - ร	- ด - ร	คร คร ร	พ	- - - ด	ร ด - พ	- ช บ - พ	ม ร ด - ร
-------------	-----------	---------	---------	---	---------	---------	-----------	-----------

ขอตัวง 2

ร ด - พ	ล ด - ร	- ท ด ร	คร คร ร	พ	พ ร พ ด	ร ด - พ	- ช บ - พ	ม ร ด - ร
---------	---------	---------	---------	---	---------	---------	-----------	-----------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ซอด้วงทั้งสอง ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการใช้น้ำพรุน (ครคร - พ) และในวรรคที่สองได้ดำเนินทำนองมาสู่ทำนองหลักในห้องที่ 8 โดยใช้วิธีการสะบัดน้ำเข้าสู่ทำนองหลัก (มรค - ร)

4. การใช้คันชักสะอึก โดยการสีคันชักออกหรือเข้าให้เกิดเสียงขาดเป็นตอน ๆ เริ่มจากช้า ๆ และเร็วขึ้นตามลำดับจนหมดคันชัก แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1

ซอด้วง 1

- - - -	- - - พ	- - ซ์ฟร	- พ - ซ์	- - - -	- - - ซ์	- พ - ซ์	ฟช พลัมช์-ลัม
ซอด้วง 2							
- - - -	- - - พ	- - - ร	ฟรซ์ฟ - ซ์	- - - -	- - - ซ์	- พ - ซ์	ฟช พลัมช์-ลัม

อธิบาย : ในพยางค์สุดท้ายของห้องที่ 4 ซอด้วงทั้งสอง ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันชักช้า ๆ ให้เกิดเสียงหนีดที่เสียง พา ต่อด้วยการใช้คันชักสะอึก โดยการสีคันชักให้เสียงขาดเป็นตอน ๆ เริ่มจากช้า ๆ และเร็วขึ้นตามลำดับจนหมดคันชัก

5. การขึ้นโดยการใช้น้ำ คือ การสีเก็บเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว (ในช่วงจังหวะเดียว) โดยใช้คันชักออกหรือเข้าเพียง 1 ครั้ง แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 4

ซอด้วง 1

- ลัม - ซ์	ลัมช์ฟ - ร	ลัมช์ฟ ร	ค ทร ค - ร	ค ท - ซ	ค ซ - ท	- ค - ร	ฟ မ ร ค - ร
ซอด้วง 2							
- - - ซ์	ลัมช์ฟ - ร	- พ ร	ค ทร ค - ร	ค ท - ซ	ค ซ - ท	- ค - พ	ม ร ค - ร

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ซอด้วงทั้งสองใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสีขึ้นในห้องที่ 4 และข้อบังหวะไปตกในห้องแรกของวรรคที่สอง (เสียง ที)

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 6

ขอด้วย 1

ชั่ฟร - ชั่	ฟชั่มิ ชั่ร	ลั่นฟ ค ร	คทรค - ท	ชั่ฟร ค ร	ฟ ชั่ - ท	- ร - ชั่	ลั่นฟ - ร
-------------	-------------	-----------	-----------------	-----------	-----------	-----------	-----------

ขอด้วย 2

ร - ชั่ - ฟ	- ชั่ ฟ ร	- ท - ค	ทรค - ร	คท - ร	ฟ ชั่ - ท	- ค - ร	ฟมรค - ร
-------------	-----------	---------	---------	--------	-----------	---------	-----------------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอด้วย 1 ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสีขึ้น 4 พยางค์ เข้าสู่ทำนองหลัก (คทรค - ท) และขอด้วย 2 ใช้การดำเนินเข้าหาทำนองหลัก ร่วมกับใช้การสีขึ้นในห้องที่ 8 (ฟมรค - ร)

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 1 เที่ยวเก็บ ประโยชน์ที่ 6

ขอด้วย 1

- ลั่ - ชั่	- ฟ - ร	ท ล ช ล	ทรค ท	ชั่ฟร ค ร	ฟ ชั่ - ท	- ค - ร	ฟมรค - ร
-------------	---------	---------	-------	-----------	-----------	---------	-----------------

ขอด้วย 2

- ลั่ - ชั่	- ฟ - ร	- - - ค	ทรค -	ชั่ฟร ค ร	ฟ ชั่ - ท	รค ท ค ร	ฟมรค - ร
-------------	---------	---------	-------	-----------	-----------	----------	-----------------

อธิบาย : ในห้องที่ 8 ขอด้วยทั้งสอง ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการสีขึ้นคำดำเนินเข้าสู่เสียงสุดท้ายของท่อน 1 (ฟมรค - ร)

ตัวอย่างที่ 4

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยชน์ที่ 3

ขอด้วย 1

ร - ฟ ชั่ ลั่	- ร - ท	- - - ค	รค ท ค ร	- ฟ - ชั่	ลั่ ฟ - ร	- ฟ - ค	ท ค ทรค - ร
---------------	---------	---------	----------	-----------	-----------	---------	-------------

ขอด้วย 2

รฟลั่นฟชั่	ฟร - - ท	- - - ค	รค ท ค ร - ร	- - - ฟ	รฟชั่ฟ - ชั่	ฟร ฟ - ค	ท ค ทรค - ร
-------------------	----------	---------	--------------	---------	--------------	----------	-------------

อธิบาย : ในห้องที่ 1 ของขอด้วย 2 ผู้ประพันธ์ใช้การสีขึ้นคำดำเนินมาสู่ทำนองหลักในห้องที่ 2 (รฟลั่นฟชั่ ฟร - - ท)

ตัวอย่างที่ 5

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 1

ขอด้วย 1

- - - ช	- - ชชช	- ร พ ช	รดชดท-ค	- - - ด	รดท-ด	มรด-ร	ฟมรด-มร
---------	---------	---------	---------	---------	-------	-------	---------

ขอด้วย 2

- - - ช	- - ชชช	- ร พ ช	รดชดท-ค	- ร พ ด	รดท-ด	- ร - พ	ฟรฟช-ช
---------	---------	---------	---------	---------	-------	---------	--------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอด้วยทั้งสอง ได้แปรทำนองหลักออกเป็นทำนองห่าง ๆ ด้วยการลากคันขักชา ๆ ให้เกิดความหนืดที่เสียง ขอต่อด้วยการสะบัดคันขัก (- - - ช - - ชชช) จากนั้นดำเนินเข้าสู่ทำนองหลักด้วยการสีขึ้นในห้องที่ 4 (- ร พ ช รดชดท-ค)

ตัวอย่างที่ 6

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 6

ขอด้วย 1

ทช - - ช	ล ชช - - ร	ล ชช ฟ ค ร	ค ทรด - ร	ค ท -- ช	ค ช - ท	- ค - ร	ฟ မร ด - ร
----------	------------	------------	-----------	----------	---------	---------	------------

ขอด้วย 2

ทช - - ช	ล ชช ฟ ร	- ฟ ค ร	ค ทรด - ร	ค ท -- ช	ฟ ช - ท	- ร - ช	ฟ မร ด - ร
----------	----------	---------	-----------	----------	---------	---------	------------

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอด้วยทั้งสอง ใช้การสีขึ้นในห้องที่ 4 แล้วขอยังหวานไปตกในวรรคที่สอง (ทช - - ช ล ชช - ร ล ชช ฟ ค ร ค ทรด - ร)

6. การรูดคันนี้ โดยการใช้นิ้วเดือนคำแห่นงไว้สูงขึ้นจากปกติ อิกหนึงช่วงเสียงหรือมากกว่า แสดงตัวอย่างได้ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ท่อน 1 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 5

ขอด้วย 1

- ช - ล	ร ด ค ร - ร	ช ฟ ค ร	ช ฟ ร ฟ ช	ล ช ฟ ฟ ช ล ช	- ด - ช	ล ช ล ช - ช	ล ช ล ช ล ฟ - ช
---------	-------------	---------	-----------	---------------	---------	-------------	-----------------

ขอด้วย 2

- ช - ล	ร ด ค ร - ร	ช ฟ ค ร	ช ฟ ร ฟ ช	ล ช ฟ ช ล ช	- ด - ช	ล ช ล ช - ช	ล ช ล ช ล ฟ - ฟ
---------	-------------	---------	-----------	-------------	---------	-------------	-----------------

อธิบาย : ในห้องที่ 6 , 7 และ 8 ขอด้วยทั้งสอง ใช้การรู-CN ว่าเสียง โคลสูง โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติ (- ค - ซ) เลื่อนเสียงไปสู่ในกลุ่มเสียงสูง (ลัชค - ซ) ซึ่งบ่งบอกถึงโสดประสาทของผู้บรรยาย ในการใช้การรู-CN ให้เกิดเสียงที่สูงขึ้นไปอีกได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 2

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 2

ขอด้วย 1

ชั่ฟ - พ	ลัชฟ ฟชั่ม	ลัชฟ ฟชั่ม	- ค - ซ	-----	--- พ	- ร พร	พรพรฟ-ซ
ขอด้วย 2							
ชั่ฟ - พ	ลัชฟ - ชั่ม	ลัชฟ - ชั่ม	- ค - ซ	-----	--- ชั่	ลัชค - ซ	ลัชลัฟ - พ

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอด้วยทั้งสองใช้การรู-CN โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติขึ้นไปที่เสียง โคลสูง แล้วมาลงจังหวะตามทำนองหลักที่เสียง ขออีก

ตัวอย่างที่ 3

ท่อน 2 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 6

ขอด้วย 1

--- พ	ลัชฟ ฟชั่ม	ลัชฟ ช ล	ช ล ค ช	-----	--- พ	- ร - พ	ร พรชั่ฟ ช
ขอด้วย 2							
ชั่ฟ - พ	ลัชฟ - ชั่ม	ลัชฟ - ชั่ม	- ค - ซ	--- ช	--- ช	ลัชค - พ	ร พรชั่ฟ - พ

อธิบาย : ในห้องที่ 4 ขอด้วยทั้งสอง ใช้การรู-CN โดยการใช้นิ้วเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจากปกติขึ้นไปที่เสียง โคลสูง แล้วมาลงจังหวะตามทำนองหลักที่เสียง ขออีก

ตัวอย่างที่ 4

ท่อน 3 เที่ยวหวาน ประโยคที่ 3

ขอด้วย 1

พช - - ท	- ค - ช	- - - พ	- - - ช	- ท	- -	- - - ท	- - - ร	ฟมรค- รค
----------	---------	---------	---------	-----	-----	---------	---------	----------

ขอด้วย 2

- ช ด ท	- ช - ชช	- - - พ	- ร พ ช	- ท	- ท	- - - ช	พ ช ท ช	พ ร - พ
---------	----------	---------	---------	-----	-----	---------	---------	---------

อธิบาย : ในห้องที่ 6 , 7 และ 8 ขอด้วยทั้งสอง ใช้กลวิธีพิเศษด้วยการรูดน้ำในวรรคที่สองที่เสียง ที่สูง โดยการใช้น้ำเลื่อนตามแน่นให้สูงขึ้นจากปกติ ดำเนินทำงานของช้า ๆ เข้าหาทำงานของหลักในห้องที่ 8 ด้วยการลีบยี้

ในการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบการประพันธ์ทำงานเดี่ยวขอด้วยเพลงสุรินทรากู 3 ชั้น ระหว่างทางครูหลวงไฟเราะเสียงขอ กับทางครูประเวช กุมุก สามารถนำมาสรุปเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

**ตารางแสดงการเปรียบเทียบการประพันธ์ทำงานเดี่ยวขอด้วยเพลงสุรินทรากู 3 ชั้น
ระหว่างทางครูหลวงไฟเราะเสียงขอ กับทางครูประเวช กุมุก**

ลักษณะของ การทำงานเพลง	ลักษณะที่เหมือนกัน	
	ขอด้วยทั้งสอง มีการนำโครงสร้างของทำงานของหลักมาใช้ในการแปรทำงานของบทประพันธ์ทั้งในช่วงต้นและในช่วงท้ายของการบรรเลงของเที่ยวหวานและเที่ยวเก็บทั้ง 3 ท่อน และในการลงจบบทประพันธ์	
	ขอด้วย 1	ขอด้วย 2
	ให้ความสำคัญกับการแปรทำงานของที่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก แต่ในขณะเดียวกัน ก็ได้เพิ่มความหลากหลายในการแปรทำงานที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลักด้วยการใช้กลวิธีพิเศษ	ให้ความสำคัญกับการแปรทำงานของที่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก น้อยกว่า การแปรทำงานที่ไม่สัมพันธ์กับทำงานของหลัก เมื่อเปรียบเทียบกับขอด้วย 1

	ลักษณะที่เหมือนกัน				
	มีการดำเนินทำงานองเข้าหาเดียงดกของทำงานองหลักตามหลักการประพันธ์เพลงเดียว โดยบนไทย				
	ไม่มีการลักษณะประเกทล่วงหน้า แต่นิยมใช้การลักษณะ ประเกทขอยังระหว				
ลักษณะจังหวะ ในการบรรเลง	ลักษณะที่แตกต่างกัน				
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ขอตัว 1</th> <th style="text-align: center;">ขอตัว 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>มีการขอยลูกตกลน้อยกว่าขอตัว 2 ทำให้มีความหลากหลายในการ ใช้จังหวะน้อยกว่า</td><td>มีการขอยลูกตกลมากกว่าขอตัว 1 ทำให้มีความหลากหลายในการ ใช้จังหวะมากกว่า</td></tr> </tbody> </table>	ขอตัว 1	ขอตัว 2	มีการขอยลูกตกลน้อยกว่าขอตัว 2 ทำให้มีความหลากหลายในการ ใช้จังหวะน้อยกว่า	มีการขอยลูกตกลมากกว่าขอตัว 1 ทำให้มีความหลากหลายในการ ใช้จังหวะมากกว่า
ขอตัว 1	ขอตัว 2				
มีการขอยลูกตกลน้อยกว่าขอตัว 2 ทำให้มีความหลากหลายในการ ใช้จังหวะน้อยกว่า	มีการขอยลูกตกลมากกว่าขอตัว 1 ทำให้มีความหลากหลายในการ ใช้จังหวะมากกว่า				
	ลักษณะที่เหมือนกัน				
	ขอตัวทั้งสอง มีการใช้คันชักและการใช้นิ้วในการบรรเลงดำเนินทำงานองได้ตาม หลักการปฏิบัติเครื่องสายประเกทขอขึ้นสูง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การสะบัดนิ้ว - การใช้นิ้วประ - การใช้คันชักสะอึก - การรูดนิ้ว - การสะบัดคันชัก - การใช้นิ้วพรุน - การขี้โดยการใช้นิ้ว 				
การใช้กลวิธี พิเศษ	ลักษณะที่แตกต่างกัน				
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ขอตัว 1</th> <th style="text-align: center;">ขอตัว 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>มีการใช้ลูกสะบัดในการแปรทำงานอง มากกว่า</td><td>มีการใช้ลูกสะบัดในการแปรทำงานอง น้อยกว่า</td></tr> </tbody> </table>	ขอตัว 1	ขอตัว 2	มีการใช้ลูกสะบัดในการแปรทำงานอง มากกว่า	มีการใช้ลูกสะบัดในการแปรทำงานอง น้อยกว่า
ขอตัว 1	ขอตัว 2				
มีการใช้ลูกสะบัดในการแปรทำงานอง มากกว่า	มีการใช้ลูกสะบัดในการแปรทำงานอง น้อยกว่า				

สรุปผลจากการวิเคราะห์ จากตารางแสดงการเปรียบเทียบการประพันธ์เดียวขอตัวเพลง
สุรินทรากุญช 3 ชั้น ระหว่างทางครูหลวงไฟเราะเดียงขอตัวทางครูประเวช ภูมิท สรุปได้ว่า ครู
คนครีไทยทั้งสองท่านเดิมเป็นไปด้วยความรู้และประสบการณ์ทางครูไทยศิลป์ไทย ครูหลวง
ไฟเราะเดียงขอตัวนี้ ท่านได้นำโอกาสศึกษาความรู้เฉพาะด้านเครื่องสายกับครูผู้ใหญ่หลาย ๆ ท่าน

และได้ดำเนินชีวิตอยู่ในวงการคนครีไถมนาโดยตลอด ส่วนครูประเวช กุนุท ท่านได้มีโอกาสศึกษา ความรู้เฉพาะด้านเครื่องสายกับครูผู้ใหญ่หลาย ๆ ท่าน เช่นเดียวกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้มีโอกาสเป็นศิษย์ของครูหลวง ไฟเราะเสียงซอ จึงสันนิษฐานได้ว่า สาเหตุที่บกประพันธ์ของทั้งสอง ท่านมีลักษณะที่เหมือนกันในด้านลักษณะการบรรเลงและการใช้กลิ่นพิเศษในหลาย ๆ ประโภค เกิดจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ตลอดจนสุนทรียภาพทางครุริยางคศิลป์ไทย ที่เป็นการ ถ่ายทอดสืบท่องกันมาระหว่างครูกับศิษย์ และในส่วนของลักษณะที่แตกต่างกันนั้น เกิดขึ้นได้จาก เทคนิค ลีลา อารมณ์ และความมีสุนทรียภาพในการประพันธ์และในขณะปฏิบัติการบรรเลงของ แต่ละท่าน

เมื่อครูประเวช กุนุท ได้รับความรู้และประสบการณ์จากครูหลวง ไฟเราะเสียงซอแล้ว ท่านได้พัฒนาตนเองในด้านการประพันธ์และการปฏิบัติการบรรเลงเพลงเดี่ยวเครื่องมือต่างๆ โดยเฉพาะซอคั่งและกรณีศึกษาในเพลงสุรินทราหู การเรียนคนครีไถมักจะกล่าวกันว่าเป็นการ “คัดลอกแบบ” หากแต่ครูประเวช กุนุทมิได้ทำการคัดลอกแบบ แต่เป็นการถ่ายแบบจากครูหลวง ไฟเราะเสียงซอ เมื่อทำการถ่ายแบบและมีมือถึงขั้นครูประเวช กุนุทสามารถสร้างความ เป็นอัตลักษณ์ของตนขึ้นใหม่จากคุณครูหลวง ไฟเราะเสียงซอ ทำให้ผลงานการบรรเลงเพลงเดี่ยว กัน ถ่ายทอดมาจากครูหลวง ไฟเราะ จึงมีหนทางที่แตกต่างกัน ทุก ๆ ครั้งที่มีลูกศิษย์ที่เกิดขึ้นใหม่ และเป็นตัวตนขึ้นมาใหม่ เช่นครูประเวช กุนุทนี้ ทำให้วัฒนธรรมทางคนครีไถมัยไม่ตายและเป็นการ พัฒนาทางวัฒนธรรมคนครีไถมัยให้สืบต่อไปอย่างมีจิตวิญญาณ ถือเป็นการขยายภาพทางวัฒนธรรม ที่มีการพัฒนางานขึ้นมาใหม่มอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวครูประเวช กุนุทจึงสามารถสร้างผลงาน เพลงเดี่ยวให้เกิดความวิจิตรงดงามตามหลักการทางครุริยางคศิลป์ไทย สมกับที่ท่านได้เป็นศิษย์ของ ครูผู้มีความเป็นเลิศทางด้านเครื่องสายอย่างครูหลวง ไฟเราะเสียงซอ

อนึ่ง แม้ในขณะที่ครูหลวง ไฟเราะเสียงซอ (อุ่น คุรียชิวน) ยังมีชีวิตอยู่ ยังมีได้มีการ มอบรางวัลศิลป์ปืนแห่งชาติ แต่เราทุกคนก็ยกย่องให้ท่านเป็นศิลป์ปืนผู้เป็นเลิศเทียบเท่ากับศิลป์ปืน แห่งชาติที่ได้รับกันในขณะนี้ ท่านถือได้ว่าเป็นศิลป์ปืนต้นแบบ หากจะถามว่า ท่านมีมือเพียงใด ก็จะเป็นการวัดที่ยากยิ่ง เพียงแต่คุ้นได้จากศิษย์ของท่านอย่าง ครูประเวช กุนุท ท่านยังได้รับ การยกย่องให้เป็นศิลป์ปืนแห่งชาติและท่านยังได้รับการยอมรับและยกย่องให้เป็นบรมครูและปรากฎ ชื่อเสียงมานานปัจจุบัน